

**แผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุ
เพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2567
โรงเรียนเซนต์ดอมินิก**

1526 ถนนเพชรบุรี แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา โรงเรียนเซนต์ดอมินิก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อจัดทำแผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา โดยใช้มาตรการด้านการป้องกันการปลุกฝังและการปราบปราม เพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำ ตลอดจนสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ข้อ 1. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย 1.1 เร่งสร้างสถานศึกษาปลอดภัยเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยจากการคุกคามในชีวิตรูปแบบต่าง ๆ และภัยอื่น ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเผยแพร่แนวทางแผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยแก่ผู้เรียนต่อไป

โรงเรียนเซนต์ดอมินิก

พฤษภาคม 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญแผนผัง	ค
หลักการและแนวคิด	1
มาตรการความปลอดภัย	3
ขอบข่ายสถานศึกษา	4
ระบบมาตรฐานความปลอดภัย MOE SAFETY CENTER	6
แผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา	7
แผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา	23
นโยบายและคู่มือปฏิบัติของโรงเรียน ในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน - โดย สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย	33
การกำกับ ติดตาม และประเมินผล	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	
รายนามคณะกรรมการจัดทำ	

สารบัญแผนภาพและแผนผัง

หน้า

แผนภาพที่ 1 แนวทางการดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา	7
แผนภาพที่ 2 แนวทางดำเนินการเตรียมพร้อมการเผชิญเหตุ	23
แผนผังที่ 1 แผนผังการแจ้งเหตุสงสัยถึงการล่วงละเมิดต่อนักเรียนและการดำเนินการ ...	69

หลักการและแนวคิด

ปัจจุบันสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา มีมากมายหลากหลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ได้จำแนกขอบข่ายภัยสถานศึกษาไว้ 4 กลุ่ม ได้แก่

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)
- 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)
- 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ (Right)
- 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

ภัยเหล่านี้อาจเกิด ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ มีความซับซ้อน รุนแรงมากขึ้น และเกิดขึ้นซ้ำ ๆ ส่งผลกระทบต่อสภาพ ร่างกายและจิตใจในหลายปีที่ผ่านมาภัยจากการคุกคามทางเพศ ภัยจากการกลั่นแกล้งรังแก (Bully) รวมถึงภัย ที่เกิดจากโรคอุบัติใหม่ เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นต้น เพื่อเป็น การป้องกันไม่ให้เกิดสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษาที่อาจจะเกิดแก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบาย 7 วาระเร่งด่วน (Quick Win) ข้อที่ 1 ความปลอดภัยของผู้เรียนให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนำไปปฏิบัติให้เกิดความปลอดภัยสถานศึกษา และได้บูรณาการความร่วมมือจาก 8 กระทรวงและอีก 2 หน่วยงาน ประกอบด้วย กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดทำข้อตกลงความร่วมมือโครงการเสริมสร้างความปลอดภัย ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (MOE Safety Center) เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนเซนต์ดอมินิก มุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัดได้วางแผนการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานวิถีใหม่ วิถีคุณภาพ มุ่งเน้นความปลอดภัยในสถานศึกษา ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและบริหารจัดการ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาระบบ และกลไกในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จากภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัย การป้องกัน ดูแล ช่วยเหลือหรือ เยียวยา และแก้ไขปัญหาแก่นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการ ความเสี่ยงได้อย่างยั่งยืน ด้วยการบริหารจัดการตามมาตรการ 3 ป ได้แก่ ป้องกัน ปลูกฝัง และปราบปรามให้เกิด ความปลอดภัยให้มากที่สุด และไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำ เพื่อสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชน ในการที่จะได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ทำให้เกิดความปลอดภัย มั่นคง และยั่งยืน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำแนวทางแผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุ เพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา ให้กับสถานศึกษาในสังกัด ใช้เป็นแนวปฏิบัติและปรับใช้ เพื่อให้เกิดความปลอดภัย ต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการลดระดับความรุนแรงระงับเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาสร้างความปลอดภัย ให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. เพื่อให้สถานศึกษาจัดทำและนำแผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยสถานศึกษาให้กับผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

เป้าหมาย

1. นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ
2. สถานศึกษามีระบบเสริมสร้างความปลอดภัยและแผนเผชิญเหตุตามมาตรการความปลอดภัยและบริบทของสถานศึกษา

มาตรการความปลอดภัย

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด มาตรการ 3 ป ได้แก่ การป้องกัน การปลุกฝัง และการปราบปราม เป็น มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยต่อนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และ ไม่ให้เกิดเหตุการณ์นั้นซ้ำ เพื่อสร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่น ให้แก่ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชน ดังนี้

1. การป้องกัน

การป้องกัน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนความปลอดภัย การจัดโครงสร้าง การบริหาร การวิเคราะห์ และการประเมินความเสี่ยงอย่างรอบด้าน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยของสถานศึกษา ดังนี้

- 1.1 การประเมินปัจจัยเสี่ยงความปลอดภัยสถานศึกษา
- 1.2 การกำหนดพื้นที่ความปลอดภัย
- 1.3 การจัดทำแผนความปลอดภัยสถานศึกษา
- 1.4 การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษา
- 1.5 การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา
- 1.6 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
- 1.7 การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย
- 1.8 การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา
- 1.9 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 1.10 การประเมินนักเรียนรายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และความต้องการ

2. การปลุกฝัง

การปลุกฝัง หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้ การสร้างเจตคติที่ดีการมี จิตบริการ และเสริมสร้างทักษะ ความปลอดภัย ให้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิด ความยั่งยืน

- 2.1 พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและผู้ปกครอง
- 2.2 จัดกิจกรรมการสร้างเจตคติที่ดี การมีจิตบริการ และเสริมสร้างทักษะ ความปลอดภัยให้แก่นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

3. การปราบปราม

การปราบปราม หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการเผชิญเหตุ การเข้าถึงสถานการณ์ การแก้ไขปัญหา ความไม่ปลอดภัย และการดำเนินการกับบุคคลที่ละเมิด หรือประพฤติไม่เหมาะสม ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว และเป็นธรรม รวมถึงการช่วยเหลือ เยียวยา ฟ้นฟู ดังนี้

- 3.1 การจัดการแก้ไขปัญหา กรณีเกิดเหตุความไม่ปลอดภัยในสถานศึกษา
- 3.2 การช่วยเหลือ เยียวยา ฟ้นฟู จิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย
- 3.3 ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และรวดเร็ว

ขอบข่ายภัยสถานศึกษา

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 หมวด 7 มาตรา 63 ระบุว่า โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษา และฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัย แก่นักเรียน นักศึกษา ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ได้กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น สถานศึกษา ควรมีแนวทาง ระบบ และการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ได้จำแนกขอบข่ายภัยสถานศึกษาเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)
- 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)
- 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)
- 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

1. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

- 1.1 การล้วงละเมิดทางเพศ
- 1.2 การทะเลาะวิวาท
- 1.3 การกลั่นแกล้งรังแก
- 1.4 การชุมนุมประท้วงและการจลาจล
- 1.5 การก่อวินาศกรรม
- 1.6 การระเบิด
- 1.7 สารเคมีและวัตถุอันตรายทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ
- 1.8 การล่อลวง ลักพาตัว

2. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)

- 2.1 ภัยธรรมชาติ (แผ่นดินไหว น้ำท่วม แผ่นดินถล่ม ฯลฯ)
- 2.2 ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง
- 2.3 ภัยจากยานพาหนะ
- 2.4 ภัยจากการจัดกิจกรรม
- 2.5 ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

3. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)

- 3.1 การถูกปล่อยปละ ละเลย ทอดทิ้ง
- 3.2 การคุกคามทางเพศ
- 3.3 การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

4. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

- 4.1 โรคทางจิตเวช
- 4.2 การติดเกม
- 4.3 สารเสพติด
- 4.4 โรคอุบัติใหม่
- 4.5 ภัยไซเบอร์
- 4.6 การพนัน
- 4.7 มลภาวะเป็นพิษ
- 4.8 โรคระบาดในสัตว์
- 4.9 ภาวะทุพโภชนาการ

ระบบมาตรฐานความปลอดภัย MOE SAFETY CENTER

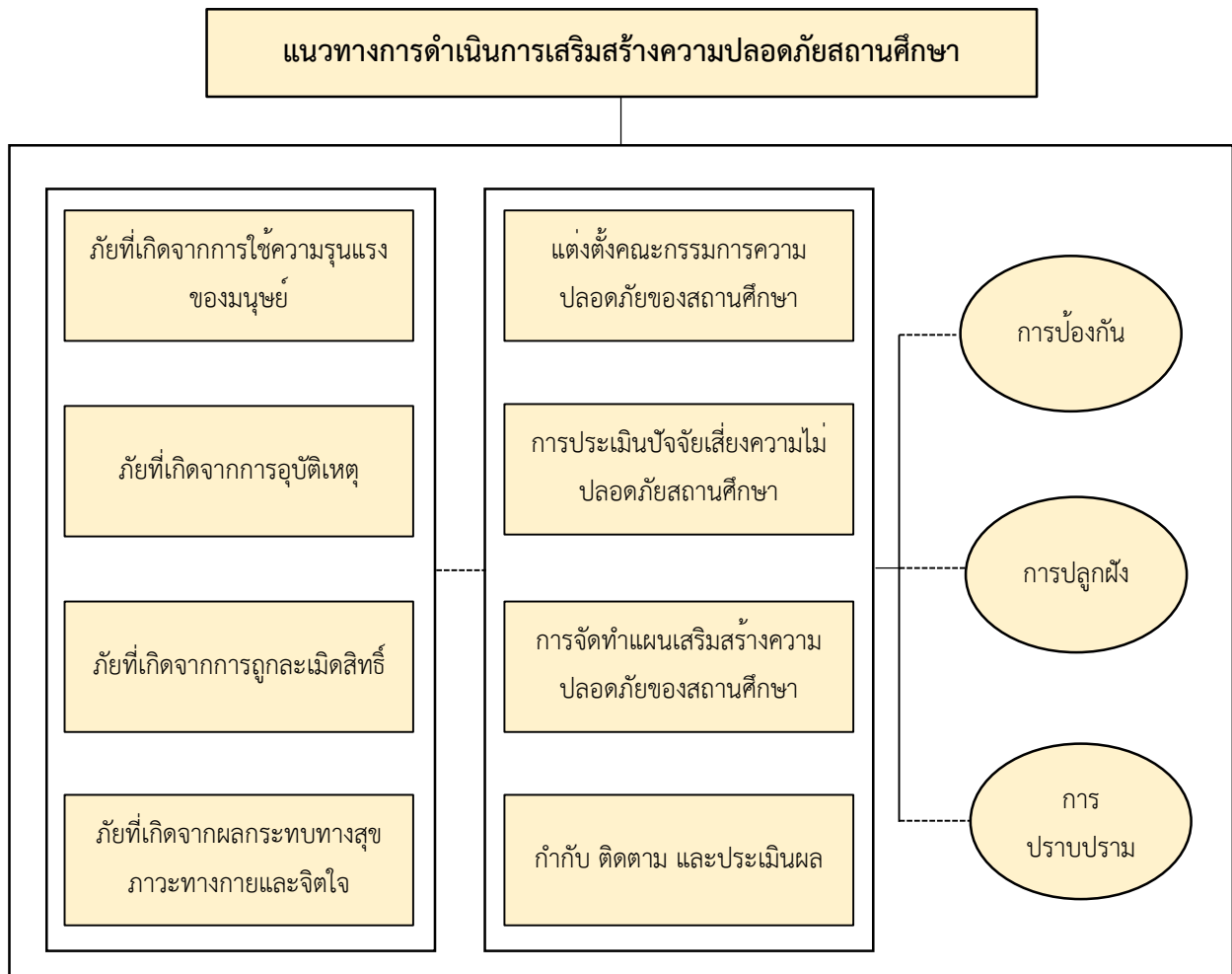
MOE Safety Center เป็นระบบมาตรฐานความปลอดภัยในสถานศึกษาโดยใช้หลัก Digital Based Management เป็นรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครองความปลอดภัย ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ รวมถึง การเสริมสร้างทักษะให้นักเรียนมีความสามารถในการดูแลตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา หรือประชาชน สามารถเข้าถึงระบบ MOE Safety Center เมื่อมีความรู้สึก ไม่ปลอดภัยและ มีความประสงค์จะร้องทุกข์ ร้องเรียน หรือเตือนให้ทราบว่า สถานศึกษาแห่งหนึ่งกำลังเกิดภัยอย่างหนึ่งอย่างใดใน 4 กลุ่มภัย ได้แก่

- 1) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)
- 2) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)
- 3) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)
- 4) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

ทั้งนี้ นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชนที่ได้รับผลกระทบ ประสบเหตุ หรือ เห็นเหตุการณ์ สามารถแจ้งเหตุได้ 4 ช่องทาง ดังนี้ Application : MOE Safety Center, Website : www.moesafetycenter.com, LINE : @MOESafetyCenter หรือที่ Call Center 02-126-6565

แผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

สถานศึกษาควรดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา ตามมาตรการความปลอดภัย และบริบทของสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการความปลอดภัยสถานศึกษา สร้างความมั่นใจ และความเชื่อมั่นให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และประชาชน ซึ่งจะเป็นผลดี ต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา มีแนวทาง การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา 5 ขั้นตอน ดังนี้

แผนภาพที่ 1 แนวทางการดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

1. แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา

แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตาม ดูแล แก้ไขปัญหาให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สัดส่วนของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามบริบทที่เหมาะสมของสถานศึกษานั้น ๆ ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.2 เครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และผู้ปกครอง
- 1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.4 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับการมอบหมาย
- 1.5 คณะทำงานระดับสถานศึกษา (ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาครูแนะแนวครูฝ่ายปกครอง สภานักเรียน)

2. การประเมินปัจจัยเสี่ยงความปลอดภัยสถานศึกษา

สถานศึกษาวิเคราะห์และประเมินปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นที่จะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยต่อผู้เกี่ยวข้อง ในสถานศึกษา และจัดลำดับความเสี่ยง เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศนำไปสู่การวางแผนบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา

3. การจัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

สถานศึกษาดำเนินการจัดทำแผนเสริมสร้างปลอดภัยสถานศึกษา ตามมาตรการความปลอดภัย และบริบทของสถานศึกษา ที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง การวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยงของสถานศึกษา จากมาตรการ 3 ป ซึ่งประกอบด้วย การป้องกัน การปลุกฝัง และการปราบปราม และให้ครอบคลุมภัย 4 กลุ่ม คือ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

3.1 มาตรการความปลอดภัยสถานศึกษา ตามหลัก 3 ป ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการปลุกฝัง มาตรการปราบปราม ซึ่งมีรายละเอียดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

3.1.1 การป้องกัน

3.1.1.1 กำหนดพื้นที่ความปลอดภัย

- 1) ประชุม ชี้แจง วางแผน การดำเนินงานด้านความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกับบุคลากร ภาควิชาเครือข่าย และหน่วยงาน องค์กร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดพื้นที่ควบคุมความปลอดภัย รวมถึงป้ายสัญลักษณ์ และอุปกรณ์ควบคุมความปลอดภัยส่วนบุคคล
- 3) จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงความเสี่ยงในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง
- 4) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศด้านความปลอดภัยสถานศึกษา

3.1.1.2 จัดทำแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 2) เสนอแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 3) กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบงาน
- 4) กำหนดนโยบายความปลอดภัยสถานศึกษา
- 5) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์นโยบาย และแผนเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

3.1.1.3 การจัดสภาพสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศในสถานศึกษา

- 1) จัดสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพภูมิทัศน์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องพิเศษ และห้องอื่น ๆ ให้มีความปลอดภัย
- 2) จัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาที่หลากหลาย

3.1.1.4 การจัดโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา

- 1) สำรวจและประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยสถานศึกษา
- 2) สถานศึกษาจัดทำโครงสร้างบริหารจัดการความปลอดภัยสถานศึกษา
- 3) กำหนดบทบาทหน้าที่ ภาระงานของคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา
- 4) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา
- 5) ประสานความร่วมมือของคณะกรรมการความปลอดภัยสถานศึกษา ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานต้นสังกัด

3.1.1.5 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศความปลอดภัยสถานศึกษา
- 2) จัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ
- 3) เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างครบถ้วนรอบด้าน
- 4) วิเคราะห์ข้อมูล จัดระบบหมวดหมู่สารสนเทศ
- 5) จัดทำรายงานระบบข้อมูลสารสนเทศ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

3.1.1.6 การสร้างการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา และภาคีเครือข่าย

- 1) ประสานความร่วมมือในการสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมในพื้นที่และภาคส่วนต่าง ๆ
- 2) มีการประชุมวางแผนเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษาร่วมกัน
- 3) มีกิจกรรมการดำเนินงานในการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา
- 4) มีการประเมินผลร่วมกัน
- 5) มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ความร่วมมือมีการยกย่องชมเชยภาคีเครือข่าย

3.1.1.7 การจัดระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานด้านการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์องค์กร
- 2) กำหนดรูปแบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ช่องทาง ดังนี้
 - (1) On Ground ได้แก่ การจัดป้าย นิทรรศการ จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ
 - (2) On Line ได้แก่ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ทางสื่อสังคมออนไลน์ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น Facebook, Line เป็นต้น
 - (3) On Air ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผ่านระบบเสียงตามสายในสถานศึกษาและชุมชน
- 3) ปรับรูปแบบระบบช่องทางการสื่อสารด้านความปลอดภัยสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ของสถานศึกษา

3.1.1.8 การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2) คัดกรองนักเรียนแยกเป็น 3 กลุ่ม ได้อย่างชัดเจน ประกอบด้วย กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา
- 3) เก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสม เช่น การเยี่ยมบ้าน การสอบถาม การสัมภาษณ์ เป็นต้น
- 4) จัดกิจกรรมสำหรับนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้
 - (1) กลุ่มปกติ จัดกิจกรรมส่งเสริม ความสามารถตามปกติ
 - (2) กลุ่มเสี่ยง จัดกิจกรรมป้องกันปัญหา
 - (3) กลุ่มมีปัญหา จัดกิจกรรมแก้ปัญหา และระบบส่งต่อ
- 5) สรุปรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1.1.9 การประเมินนักเรียน รายบุคคล ด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญาและความต้องการ

- 1) มอบหมายให้ครูประจำชั้นครูที่ปรึกษามีหน้าที่ในการประเมินนักเรียนรายบุคคล
- 2) จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินนักเรียนรายบุคคลที่ครอบคลุมทุกด้าน
- 3) ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ดำเนินการประเมินนักเรียนรายบุคคล
- 4) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ รายงานผลการประเมินนักเรียนรายบุคคล

3.1.2 การปลูกฝัง

3.1.2.1 การสร้างจิตสำนึก ความตระหนักการรับรู้ และความเข้าใจด้านความปลอดภัยให้แก่ตนเอง ผู้อื่น และสังคม

- 1) สำรวจข้อมูลด้านความปลอดภัยในสถานศึกษา
- 2) จัดลำดับความรุนแรงเร่งด่วนของความปลอดภัยในสถานศึกษา
- 3) ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยเพิ่มเนื้อหาด้านความปลอดภัยสถานศึกษาที่สอดคล้องกับความรุนแรง เร่งด่วน
- 4) จัดทำคู่มือ/แนวทางว่าด้วย ความปลอดภัยสถานศึกษา

5) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านความปลอดภัยสถานศึกษาให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

6) จัดทำศูนย์บริการสื่อด้านความปลอดภัยสถานศึกษา เพื่อการศึกษา ค้นคว้า

3.1.2.2 พัฒนาองค์ความรู้โดยการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับความปลอดภัย ให้แก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง

1) ประชุมครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อชี้แจงแนวทางเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานศึกษา

2) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยบูรณาการเนื้อหาความปลอดภัยสถานศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ

3) การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน

4) จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องความปลอดภัยสถานศึกษาผ่านกิจกรรม Classroom meeting ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง

3.1.2.3 การจัดกิจกรรมสร้างเจตคติที่ดี การมีจิตบริการ ทักษะ ประสิทธิภาพและสมรรถนะด้านความปลอดภัยให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

1) จัดเวทีประชาธิปไตยในสถานศึกษา ให้นักเรียนได้มีโอกาสดialogueแลกเปลี่ยนมุมมองแนวคิด และข้อเสนอแนะต่าง ๆ

2) จัดกิจกรรมเสริมทักษะประสิทธิภาพที่เน้นการลงมือปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) จัดกิจกรรมสอดแทรกด้านความปลอดภัยสถานศึกษาในกิจกรรมวันสำคัญ

4) สรรหาต้นแบบผู้จัดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะที่เป็นเลิศ

3.1.3 การปราบปราม

3.1.3.1 การจัดการแก้ไขปัญหา กรณีเกิดเหตุความปลอดภัยในสถานศึกษา

1) กำหนดแนวทางปฏิบัติการจัดการ หรือการระงับเหตุ การช่วยเหลือ เมื่อเกิดเหตุในสถานศึกษา และสร้างการรับรู้ร่วมกันทุกภาคส่วน

2) จัดตั้งคณะทำงานเคลื่อนที่เร็ว (Roving Team) ที่สามารถเข้าระงับเหตุ ได้อย่างทันเหตุการณ์

3) เตรียมบุคลากร และเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ที่พร้อมรับสถานการณ์

4) ติดตั้งระบบเตือนภัย เช่น กล้อง วงจรปิด สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ เป็นต้น

5) ซ้อมระงับเหตุอย่างต่อเนื่อง เช่น การดับเพลิง การซ้อมหนีไฟ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น

6) ประสานงานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์

7) ส่งต่อผู้ประสบเหตุ เพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

8) กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงาน

3.1.3.2 การช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟูจิตใจบุคคลผู้ประสบเหตุความไม่ปลอดภัย

- 1) จัดทำข้อมูลบุคคลและหน่วยงาน ในพื้นที่ตั้งของสถานศึกษา ที่สามารถติดต่อประสานงานและให้การช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟูจิตใจได้อย่างรวดเร็วทัน่วงที
- 2) จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือเยียวยา พ้นฟู และให้คำปรึกษา โดยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายต่าง ๆ
- 3) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการช่วยเหลือที่เหมาะสม
- 4) ประสานงานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กร เพื่อให้การช่วยเหลือ เยียวยา พ้นฟูและให้คำปรึกษา
- 5) จัดระบบประกันภัยรายบุคคล หรือรายกลุ่มที่สามารถให้การคุ้มครองสำหรับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 6) สร้างขวัญกำลังใจ โดยการติดตาม เยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3.1.3.3 ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพเป็นธรรมและรวดเร็ว

- 1) แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการด้านกฎหมาย ให้ผู้ประสบเหตุได้รับความคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด
- 2) รายงานเหตุการณ์ต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงานต้นสังกัด
- 3) ดำเนินคดี จำแนกประเภทของเหตุที่เกิดขึ้น ติดต่อประสานงานผู้ปกครอง เพื่อดำเนินการหรือดำเนินการแทนผู้ปกครอง ให้การคุ้มครองนักเรียนให้อยู่ในความปลอดภัย

3.2 ภัยสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right) และภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) โดยมีรายละเอียด แนวปฏิบัติ ดังนี้

3.2.1 ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

3.2.1.1 การล่วงละเมิดทางเพศ

- 1) สำนวณนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง
- 2) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- 3) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียน ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 6) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- 7) ฝึกทักษะการปฏิเสธและการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ
- 8) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนสามารถช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 10) แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- 11) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม

3.2.1.2 การทะเลาะวิวาท

- 1) จัดทำระเบียบในการประพฤติปฏิบัติตนในสถานศึกษา
- 2) ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจการปฏิบัติตนตามระเบียบ
- 3) ฝักระวัง สังเกตพฤติกรรมทั้งในระดับชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน
- 4) สร้างภาคีเครือข่ายฝักระวังในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบสื่อสาร เพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 6) ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการทะเลาะวิวาท
- 7) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคม
- 8) จัดเวทีกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 10) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 11) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

3.2.1.3 การกลั่นแกล้งรังแก

- 1) สสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงทั้งกลุ่มผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ
- 2) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 3) สร้างภาคีเครือข่ายฝักระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสาร เพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
- 5) ให้ความรู้เรื่องการอยู่ร่วมกันในสังคม และผลกระทบที่เกิดจากการกลั่นแกล้งรังแก
- 6) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- 7) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- 8) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุ ทั้งในสถานศึกษา และชุมชน
- 9) ดำเนินการตามระเบียบข้อตกลง โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- 10) ติดตาม เยี่ยมเยือน ให้กำลังใจผู้ถูกกระทำ และสร้างความเข้าใจกับผู้กระทำ

3.2.1.4 การชุมนุมประท้วงและการจลาจล

- 1) สสำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) ฝักระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- 3) สร้างภาคีเครือข่ายฝักระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง
- 6) สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการชุมนุมประท้วงและการจลาจล
- 7) จัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ

- 8) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 10) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 11) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

3.2.1.5 การก่อวินาศกรรม

- 1) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) ฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน
- 3) สร้างภาคีเครือข่ายฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษา และชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียน ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย สิทธิและหน้าที่พลเมือง
- 6) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการก่อวินาศกรรม
- 7) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- 8) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 10) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 11) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

3.2.1.6 การระเบิด

- 1) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) สำรวจข้อมูลแหล่งที่มาของวัตถุประกอบระเบิด
- 3) สร้างภาคีเครือข่ายฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามพฤติกรรมนักเรียน
- 5) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ระเบิด
- 6) จัดกิจกรรมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ในโอกาสที่เหมาะสม
- 7) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- 8) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 9) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 10) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก

3.2.1.7 สารเคมีและวัตถุอันตรายทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ

- 1) จัดทำมาตรการและแนวปฏิบัติในการดำเนินการ ลด ละ เลิก การใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย
- 2) จัดเก็บสารเคมีและวัตถุอันตรายในสถานที่ให้มิดชิด
- 3) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีและวัตถุอันตราย
- 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต
- 6) จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานที่จริงในพื้นที่
- 7) ติดต่อประสานงานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 8) ดำเนินการตามมาตรการและข้อตกลงที่กำหนดร่วมกัน

3.2.1.8 การล่อลวง ลักพาตัว

- 1) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน ผู้ใกล้ชิด และบุคคลภายนอก
- 3) จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษาชุมชน
- 4) การจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 5) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- 6) ฝึกทักษะการปฏิเสธ การเอาตัวรอด และการขอความช่วยเหลือ ในสถานการณ์ต่าง ๆ
- 7) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 8) แต่งตั้งคณะทำงานด้านกฎหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- 9) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา

3.2.2. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident)

3.2.2.1 ภัยธรรมชาติ (แผ่นดินไหว น้ำท่วม สึนามิ แผ่นดินถล่ม ฯลฯ)

- 1) สำรวจข้อมูลความเสี่ยงที่เกิดจากภัยธรรมชาติ
- 2) จัดทำแผนป้องกันภัยทางธรรมชาติ
- 3) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือในการป้องกันภัยธรรมชาติ
- 4) ชักซ้อมการเผชิญเหตุภัยธรรมชาติ
- 5) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติรูปแบบต่าง ๆ
- 6) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเผชิญปัญหาภัยธรรมชาติ
- 7) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 9) ติดต่อสื่อสารภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา

10) ประสานงานหน่วยงาน องค์กร เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ

3.2.2.2 ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง

- 1) สำรวจสภาพของอาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งก่อสร้าง
- 2) ติดป้ายสัญลักษณ์ในอาคาร หรือพื้นที่ที่ไม่แข็งแรงและมีความเสี่ยง
- 3) ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนหลีกเลี่ยงการเข้าพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
- 4) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงหลักการสร้างความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต
- 5) ฝึกทักษะการสังเกตและหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง
- 6) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการเอาตัวรอด เมื่อประสบภัยจากอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง
- 7) สร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมและดำเนินการช่วยเหลือและแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ
- 8) ประสานงานหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เพื่อให้ความช่วยเหลือ

3.2.2.3 ภัยจากยานพาหนะ

- 1) สำรวจข้อมูลยานพาหนะในสถานศึกษา
- 2) จัดระบบสัญญาณในสถานศึกษาสำหรับยานพาหนะประเภทต่าง ๆ และการเดินเท้า
- 3) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากยานพาหนะ
- 4) จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เพื่อการช่วยเหลือ
- 5) ส่งเสริมสนับสนุนการทำประกันภัย ประกันอุบัติเหตุ
- 6) จัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องการใช้รถ ใช้ถนนและเครื่องหมายจราจร
- 7) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อประสบภัยจากยานพาหนะ
- 8) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติตามกฎจราจร
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 10) ติดต่อสื่อสารภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหา
- 11) ประสานงานหน่วยงาน องค์กร เพื่อให้ความช่วยเหลือ เยียวยา และฟื้นฟูจิตใจ

3.2.2.4 ภัยจากการจัดกิจกรรม

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
- 2) จัดแยกกิจกรรมตามระดับความเสี่ยง
- 3) เสนอแนะแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงในกิจกรรมต่าง ๆ
- 4) สร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้ปลอดภัย
- 5) ฝึกทักษะการเลือกปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับตนเอง
- 6) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบภัยจากการปฏิบัติ
- 7) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 8) ติดต่อสื่อสารภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหา
- 9) ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

3.2.2.5 ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

- 1) สำรวจข้อมูลเครื่องมือ อุปกรณ์จัดแยกส่วนที่ชำรุดและส่วนที่ใช้งานได้
- 2) จัดทำคู่มือการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ปลอดภัย
- 3) ดำเนินการซ่อมแซม บำรุงรักษาและการจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์ให้เป็นระบบ
- 4) จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจ หลักการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ให้ปลอดภัย
- 5) ฝึกทักษะการใช้การบำรุงรักษา การจัดเก็บเครื่องมือ อุปกรณ์
- 6) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในคุณค่าของเครื่องมือ อุปกรณ์
- 7) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 8) ประสานภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อให้ความช่วยเหลือ
- 9) ดำเนินการส่งต่อเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

3.2.3 ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)

3.2.3.1 การถูกละเมิด ละเลย ทอดทิ้ง

- 1) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมนักเรียน และผู้ใกล้ชิด
- 3) จัดทำข้อมูลช่องทางขอความช่วยเหลือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา และชุมชน
- 4) กิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 5) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตอย่างรอบด้าน
- 6) ฝึกทักษะการปฏิเสธการเอาตัวรอด และการขอความช่วยเหลือ
- 7) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 8) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- 9) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 10) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3.2.3.2 การคุกคามทางเพศ

- 1) สำรวจนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เป็นจุดเสี่ยง
- 2) เฝ้าระวัง สังเกตพฤติกรรมนักเรียน และพัฒนาพื้นที่เสี่ยงให้ปลอดภัย
- 3) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียน ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเอง
- 6) จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตรอบด้าน
- 7) ฝึกทักษะการปฏิเสธ การเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่าง ๆ
- 8) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ

- 9) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 10) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- 11) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม
- 12) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3.2.3.3 การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

- 1) สืบหาข้อมูลนักเรียนรายบุคคล
- 2) วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการความขาดแคลนของนักเรียนรายบุคคล
- 3) จัดทำแผนให้ความช่วยเหลือนักเรียนตามความขาดแคลน
- 4) สร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อประสานความช่วยเหลือ
- 5) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสังคม
- 6) บริการให้คำปรึกษาสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 7) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในความเสมอภาค เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน
- 8) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 9) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 10) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3.2.4 ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

3.2.4.1 โรคทางจิตเวช

- 1) สืบหาข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) ติดต่อประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อประเมินภาวะจิตใจ
- 3) จัดหลักสูตรการเรียนการสอนพิเศษรายบุคคล
- 4) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 6) จัดกิจกรรมส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของนักเรียน
- 7) จัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถอย่างเหมาะสม
- 8) จัดกิจกรรมส่งเสริมการตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 10) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 11) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ยประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- 12) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

3.2.4.2 ติดเกม

- 1) สำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) สำรวจข้อมูลพื้นที่แหล่งให้บริการร้านเกม
- 3) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 4) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 6) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการติดเกม
- 7) จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 8) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองต่อความสนใจของนักเรียน
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันและแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาชุมชน
- 10) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 11) ดำเนินการตามระเบียบข้อตกลงที่กำหนดไว้ร่วมกัน
- 12) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3.2.4.3 สารเสพติด

- 1) สำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) วิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล
- 3) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 4) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 6) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงโทษภัย และผลกระทบของการติดสารเสพติด
- 7) จัดกิจกรรมต่อต้านสารเสพติดในวันสำคัญต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- 8) จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 9) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองความสนใจของนักเรียนหลากหลาย
- 10) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันและแก้ปัญหาในสถานศึกษาและชุมชน
- 11) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 12) ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการใกล้ชิดประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- 13) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

3.2.4.4 โรคอุบัติใหม่

- 1) สำรวจข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนรายบุคคลและบุคคลใกล้ชิด
- 2) จัดทำแผนการป้องกันโรคอุบัติใหม่ ตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- 3) บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคอุบัติใหม่
- 4) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
- 6) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่

- 7) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิบัติตน เพื่อความปลอดภัยจากโรคอุบัติใหม่
- 8) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันและแก้ปัญหาในสถานศึกษาชุมชน
- 10) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 11) ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- 12) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

3.2.4.5 ภัยไซเบอร์

- 1) สำรวจข้อมูลการใช้งานระบบไซเบอร์ของนักเรียนรายบุคคล
- 2) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 3) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 4) จัดระบบสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 5) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้งานระบบไซเบอร์ โดยขาดพิจารณาญาณ
- 6) จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 7) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองความสนใจนักเรียนอย่างหลากหลาย
- 8) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันแก้ปัญหาในสถานศึกษาและชุมชน
- 9) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 10) ดำเนินการลงโทษตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้
- 11) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3.2.4.6 การพนัน

- 1) สำรวจข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
- 2) สำรวจพื้นที่ที่เป็นแหล่งการพนัน
- 3) จัดทำระเบียบข้อตกลงร่วมกัน ระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา
- 4) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบการสื่อสารเพื่อรับส่งข้อมูลพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง
- 6) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการพนัน
- 7) จัดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- 8) กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สนองความสนใจของนักเรียนหลากหลาย
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันแก้ปัญหสถานศึกษาและชุมชน
- 10) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 11) ดำเนินการลงโทษตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้
- 12) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3.2.4.7 มลภาวะเป็นพิษ

- 1) สำรวจข้อมูลพื้นที่ที่เกิดมลภาวะเป็นพิษในสถานศึกษาและชุมชน
- 2) จัดทำป้ายสัญลักษณ์แสดงพื้นที่มลภาวะเป็นพิษ
- 3) จัดทำแผนในการแก้ปัญหาและลดมลภาวะเป็นพิษร่วมกัน
- 4) กำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติร่วมกัน
- 5) สร้างความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุและผลกระทบที่เกิดจากมลภาวะเป็นพิษ
- 6) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาและการลดมลภาวะเป็นพิษ
- 7) จัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกในการลดมลพิษร่วมกับชุมชน
- 8) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางแก้ปัญหาและลดมลภาวะเป็นพิษ ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 9) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 10) ดำเนินการลงโทษตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้
- 11) สร้างขวัญกำลังใจโดยการติดตามเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ

3.2.4.8 โรคระบาดในสัตว์

- 1) สำรวจข้อมูลสัตว์เลี้ยงของนักเรียนรายคน
- 2) จัดทำแผนในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- 3) บริการวัสดุ อุปกรณ์ในการป้องกันโรคระบาดในสัตว์
- 4) สร้างภาคีเครือข่ายเฝ้าระวังทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 5) จัดระบบการสื่อสารเพื่อติดตามข้อมูลสัตว์เลี้ยงอย่างต่อเนื่อง
- 6) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาดในสัตว์
- 7) จัดกิจกรรมฝึกทักษะการปฏิบัติตนเพื่อความปลอดภัยจากโรคระบาดสัตว์
- 8) จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 9) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อหาทางป้องกันแก้ปัญหาทั้งในสถานศึกษาและชุมชน
- 10) ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วม เพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 11) ดำเนินการตามมาตรการที่กฎหมายกำหนด
- 12) ประสานการส่งต่อเพื่อให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

3.2.4.9 ภาวะทุพโภชนาการ

- 1) การสำรวจและจัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่ม ที่มีภาวะทุพโภชนาการ
- 2) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ครอบครัว ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 3) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่ผู้ปกครอง
- 4) จัดทำฐานข้อมูล เพื่อตรวจสอบพัฒนาการและความก้าวหน้า ในการลดภาวะทุพโภชนาการ
- 5) จัดหาอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอ
- 6) การดูแลอาหารกลางวันและอาหารเสริมที่ถูกต้องตามหลักโภชนาการ
- 7) จัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่นักเรียน

- 8) จัดกิจกรรมออกกำลังกาย และวิธีการรักษาสุขภาพให้กับนักเรียน
- 9) การบูรณาการความรู้ด้านโภชนาการในการจัดการเรียนการสอน
- 10) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ช่องทางในการขอความช่วยเหลือ
- 11) แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน ที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันเหตุการณ์
- 12) แต่งตั้งคณะทำงานกองทุนอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน ที่มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ
- 13) ประสานภาคีเครือข่ายเพื่อการส่งต่อที่เหมาะสม

4. การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา

การดำเนินการเสริมสร้างความปลอดภัยสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

- 4.1 การประเมินสภาพความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและจัดลำดับความเสี่ยง
- 4.2 การจัดทำแผนดำเนินการความปลอดภัยตามมาตรการและขอบข่ายสถานศึกษา
- 4.3 การดำเนินการตามแผน
- 4.4 การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

5. การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

สถานศึกษาดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ตามแนวดำเนินการ มาตรการ แนวทางปฏิบัติ โดยยึดตัวชี้วัดในการดำเนินการทุกประเด็น มีการจัดทำเครื่องมือกำกับ ติดตาม และประเมินผล ที่มีคุณภาพและครอบคลุม มีการจัดทำแผนการกำกับ ติดตาม และประเมินผลกำหนดปฏิทินดำเนินการ เพื่อให้มีผลการดำเนินการประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ และได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติสรุปรายงานและเผยแพร่ผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยดำเนินการ ดังนี้

- 5.1 แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา โดยมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- 5.2 ศึกษาแนวดำเนินการ มาตรการ แนวทางการปฏิบัติและตัวชี้วัดการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- 5.3 จัดทำแผนการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- 5.4 กำหนดปฏิทินในการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- 5.5 จัดทำเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดในการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- 5.6 ดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา
- 5.7 สรุปผลการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา ให้ออเสนอแนะประเด็นที่เป็นจุดเด่นจุดควรพัฒนา พร้อมแนวทางในการพัฒนาในปการศึกษาต่อไป
- 5.8 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานความปลอดภัยของสถานศึกษาในช่องทางที่หลากหลาย

แผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา

สถานศึกษามีการเตรียมพร้อมการเผชิญเหตุความปลอดภัยสถานศึกษา มีการซักซ้อมอย่างเคร่งครัดสม่ำเสมอ หากเกิดกรณีฉุกเฉิน เหตุความไม่ปลอดภัยสถานศึกษาต้องมีความพร้อมในการเผชิญเหตุ เพื่อลดระดับความรุนแรง ระวังเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย หรือแก้ไขปัญหามีแนวทางดำเนินการเตรียมพร้อมการเผชิญเหตุดังนี้

1. สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุแล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
2. รายงานผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center สามารถแจ้งเหตุได้ 4 ช่องทาง Application: MOE Safety Center, Website: www.moesafetycenter.com, LINE: @MOESafetyCenter หรือที่ Call Center 02-126-6565
 - 2.2 แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ
 - 2.3 แจ้งผู้ปกครอง
3. ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัย หรือแก้ไขปัญห
4. ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ คຸ້ມครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
5. จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการดำเนินงานและรายงานหน่วยงาน ต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

แผนภาพที่ 2 แนวทางดำเนินการเตรียมพร้อมการเผชิญเหตุ

แนวทางการดำเนินการเผชิญเหตุ

เมื่อเกิดเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย สถานศึกษาปฏิบัติการเผชิญเหตุเพื่อลดระดับความรุนแรง ระวังเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัย หรือแก้ไขปัญหา ตามขอบข่ายสถานศึกษา 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence)

1.1 การล่อลวงละเมิดทางเพศ

- 1.1.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 1.1.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือและแจ้งผู้ปกครอง
- 1.1.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 1.1.4 ดำเนินการระงับเหตุความไม่ปลอดภัย หรือแก้ไขปัญหา
- 1.1.5 ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
- 1.1.6 กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์ในเบื้องต้นโดยทันที
- 1.1.7 กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน
- 1.1.8 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงาน ต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

1.2 การทะเลาะวิวาท

- 1.2.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 1.2.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อหยุดเหตุการณ์นั้น หากเกินกำลังให้หาคนช่วยเหลือในการระงับเหตุแล้วแจ้งให้ ผู้บริหารสถานศึกษาทราบทันที
- 1.2.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 1.2.4 ครูที่ปรึกษา ครูผู้ประสพเหตุ พุดคุย ให้กำลังใจ สร้างความไว้วางใจแก่นักเรียนรอนักเรียน ผ่อนคลายลง ประสานเชิญผู้ปกครองมาพบนักเรียนที่สถานศึกษา เพื่อรับทราบข้อเท็จจริง จากคำบอกเล่าของนักเรียนด้วยตนเอง แล้วร่วมกัน แสวงหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนไม่ให้กลับไปกระทำพฤติกรรมความรุนแรงขึ้นอีก
- 1.2.5 หากคู่กรณีอยู่ในสถานศึกษาเดียวกันให้หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากันและเมื่อความขัดแย้ง ลดลง ครูฝ่ายอีกนักเรียนจึงจัดให้ทั้งสองฝ่ายได้พบ เพื่อปรับความเข้าใจ และสร้างความรักความสามัคคีกัน
- 1.2.6 หากคู่กรณีเป็นบุคคลภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมาย บุคลากรที่เหมาะสม เป็นผู้ดำเนินการในการแก้ไขปัญหา
- 1.2.7 จัดให้มีนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษาสำหรับนักเรียนที่อยู่ระหว่างปรับพฤติกรรมช่วยเหลือ แนะนำและให้คำปรึกษา
- 1.2.8 กรณีเหตุการณ์รุนแรง ให้รายงานข้อมูลรายละเอียดเบื้องต้นอย่างเป็นทางการต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด ภายใน 24 ชั่วโมง

- 1.2.9 เมื่อนักเรียนถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจควบคุมตัว หรือมอบตัว สถานศึกษาต้องออกหนังสือรับรองการเป็นนักเรียนให้
- 1.2.10 กรณีต้องการประกันตัวนักเรียน สามารถใช้ตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการในการประกันตัวได้
- 1.2.11 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานไปยังหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

1.3 การกลั่นแกล้งรังแก

- 1.3.1 สถานศึกษาได้รับแจ้ง แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์ คัดกรองระดับความรุนแรงของการถูกกลั่นแกล้งรังแก
- 1.3.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา มอบหมายครูที่ปรึกษา หรือผู้เกี่ยวข้องให้คำแนะนำปรึกษาในการแก้ปัญหา
- 1.3.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 1.3.4 ติดตามดูแลการให้ความช่วยเหลือส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา
- 1.3.5 จัดเก็บข้อมูล การดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงาน และรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

1.4 การชุมนุมประท้วงและการจลาจล

- 1.4.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหา สถานการณ์เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา
- 1.4.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.4.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 1.4.4 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา ดำเนินการไกลเกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเขาไปหาหน้า
- 1.4.5 ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ คຸ້ມครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
- 1.4.6 จัดเก็บข้อมูล การดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

1.5 การก่อวินาศกรรม

- 1.5.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา
- 1.5.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
- 1.5.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 1.5.4 ประสานสถานีตำรวจในท้องที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา สนับสนุนข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- 1.5.5 ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย
- 1.5.6 ประสานหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแลบรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย

- 1.5.7 ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้เคียงประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- 1.5.8 ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
- 1.5.9 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

1.6 การระเบิด

- 1.6.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อระบุเหตุทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา
- 1.6.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
- 1.6.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 1.6.4 ประสานสถานีตำรวจในท้องที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- 1.6.5 ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย
- 1.6.6 ประสานหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแลบรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย
- 1.6.7 ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้เคียงประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก
- 1.6.8 ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
- 1.6.9 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงาน หน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

1.7 สารเคมีและวัตถุอันตรายทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ

- 1.7.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อระบุเหตุทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา
- 1.7.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
- 1.7.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 1.7.4 ประสานสถานีตำรวจในท้องที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- 1.7.5 ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย
- 1.7.6 ประสานหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแลบรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย
- 1.7.7 ดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย โดยเน้นการใกล้เคียงประนีประนอมตามมาตรการ จากเบาไปหาหนัก
- 1.7.8 ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
- 1.7.9 จัดเก็บข้อมูล การดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

1.8 การล่อลวง ลักพาตัว

- 1.8.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ แล้วสถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 1.8.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง
- 1.8.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 1.8.4 ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนด้านร่างกาย จิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
- 1.8.5 ติดตาม ดูแลช่วยเหลือนักเรียนคุ้มครอง ติดตาม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน
- 1.8.6 กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้อง ให้ได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์ในเบื้องต้นโดยทันที
- 1.8.7 กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ ตามระเบียบกระทรวงว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน
- 1.8.8 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

2. ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ

2.1 ภัยธรรมชาติ (แผ่นดินไหว น้ำท่วม สึนามิ แผ่นดินถล่ม ฯลฯ)

- 2.1.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อแจ้งสัญญาณเตือนภัย
- 2.1.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินและประเมินสถานการณ์
- 2.1.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 2.1.4 ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 2.1.5 อพยพนักเรียนเข้าสู่พื้นที่ปลอดภัย
- 2.1.6 คัดแยกปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- 2.1.7 ส่งต่อ ติดตาม ช่วยเหลือ เยียวยา รายงานกรณี
- 2.1.8 สำรวจความเสียหาย
- 2.1.9 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

2.2 ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง

- 2.2.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหา สถานการณ์เพื่อแจ้งสัญญาณเตือนภัย
- 2.2.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบอุบัติเหตุ
- 2.2.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 2.2.4 ประสานภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมแก้ปัญหา
- 2.2.5 ให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน คุ้มครอง ติดตาม
- 2.2.6 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

2.3 ภัยจากยานพาหนะ

- 2.3.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหาสถานการณ์
- 2.3.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669 แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ และแจ้งผู้ปกครอง
- 2.3.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 2.3.4 ประสานงานติดตามอาการของนักเรียน และติดตาม เรื่องการประกันภัย แจ้งทะเบียนรถประเภทรถที่ประสบอุบัติเหตุ เพื่อสถานพยาบาลจะได้ดำเนินการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจาก พ.ร.บ. คຸ້ມครองผู้ประสบภัยจากรถ โดยผู้ปกครองนักเรียนไม่ต้องสำรองจ่าย
- 2.3.5 แจ้งความลงบันทึกประจำวันต่อเจ้าพนักงานไว้เป็นหลักฐาน ในการเรียกร้องสินไหมทดแทน
- 2.3.6 กรณีที่นักเรียนทำประกันอุบัติเหตุกับบริษัทประกันภัย ให้ดำเนินการเรียกค่าเสียหาย และค่าสินไหมทดแทน หากมีปัญหา ให้ติดต่อประสานกับสำนักงานคณะกรรมการ กำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)
- 2.3.7 กรณีนักเรียนเสียชีวิตให้ติดต่อขอรับหนังสือรับรองการตาย (ทร. 4/1) จากสถานพยาบาลในพื้นที่
- 2.3.8 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

2.4 ภัยจากการจัดกิจกรรม

- 2.4.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์ เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
- 2.4.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.4.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 2.4.4 ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669 และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- 2.4.5 ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบอุบัติเหตุ
- 2.4.6 ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
- 2.4.7 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงาน ต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

2.5 ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์

- 2.5.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์ เพื่อระงับเหตุทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
- 2.5.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.5.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 2.5.4 ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669 และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

- 2.5.5 ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบเหตุ
- 2.5.6 ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
- 2.5.7 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงาน ต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

3. ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ (Right)

3.1 การถูกละเมิด ละเลย ทอดทิ้ง

- 3.1.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 3.1.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง
- 3.1.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 3.1.4 ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา สนับสนุนข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- 3.1.5 ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบเหตุ
- 3.1.6 ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
- 3.1.7 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษาสรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

3.2 การคุกคามทางเพศ

- 3.2.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 3.2.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือและแจ้งผู้ปกครอง
- 3.2.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 3.2.4 บันทึกข้อมูลในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 3.2.5 ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
- 3.2.6 กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้อง ให้ได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์เบื้องต้นโดยทันที
- 3.2.7 กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน
- 3.2.8 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

3.3 การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม

- 3.3.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 3.3.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งครูที่ปรึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือ และแจ้งผู้ปกครอง
- 3.3.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 3.3.4 ตรวจสอบข้อเท็จจริง

- 3.3.5 ประสานความร่วมมือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหารายกรณี
- 3.3.6 ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
- 3.3.7 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4. ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (Unhealthiness)

4.1 โรคทางจิตเวช

- 4.1.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 4.1.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แล้วแจ้งผู้ปกครอง เพื่อนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
- 4.1.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 4.1.4 ประสานความร่วมมือหน่วยงาน/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา
- 4.1.5 แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาเดือดร้อนของนักเรียน
- 4.1.6 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4.2 การติดเกม

- 4.2.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 4.2.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งผู้ปกครอง
- 4.2.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 4.2.4 ประสานความร่วมมือหน่วยงาน/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา
- 4.2.5 แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาเดือดร้อนของนักเรียน
- 4.2.6 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4.3 สารเสพติด

- 4.3.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุหรือประสบเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นและประเมินปัญหาสถานการณ์
- 4.3.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการช่วยเหลือและแจ้งผู้ปกครอง
- 4.3.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 4.3.4 ดำเนินการแก้ไขปัญหารายกรณี ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย โดยเน้นการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมตามมาตรการจากเบาไปหาหนัก และช่วยเหลือนักเรียนด้านร่างกายจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
- 4.3.5 ติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ค้ำครอง ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย
- 4.3.6 กรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงต้องได้รับการคุ้มครอง/การสงเคราะห์ในเบื้องต้นโดยทันที
- 4.3.7 กรณีนักเรียนต้องได้รับการสงเคราะห์ให้เจ้าหน้าที่ส่งต่อไปรับบริการสงเคราะห์ตามระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยการสงเคราะห์นักเรียน

- 4.3.8 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4.4 โรคอุบัติใหม่

- 4.4.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อ
ระงับเหตุทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา
- 4.4.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669
- 4.4.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 4.4.4 ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา
- 4.4.5 ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดโรค คัดกรองและแยกผู้เกิดโรค
อุบัติใหม่เพื่อรักษา และกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด
- 4.4.6 แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครู
และบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดโรค
- 4.4.7 ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
- 4.4.8 จัดเก็บข้อมูล การดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด
และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4.5 ภัยไซเบอร์

- 4.5.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 4.5.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งผู้ปกครอง
- 4.5.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 4.5.4 ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา
- 4.5.5 แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน
- 4.5.6 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด
และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4.6 การพนัน

- 4.6.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์
- 4.6.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งผู้ปกครอง
- 4.6.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center
- 4.6.4 ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา
- 4.6.5 แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน
- 4.6.6 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด
และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4.7 มลภาวะเป็นพิษ

- 4.7.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อแจ้ง
เตือนนักเรียน
- 4.7.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669

4.7.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4.7.4 ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา

4.7.5 ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัยคัดกรองและแยกผู้ประสบเหตุเพื่อรักษา และกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกัน

4.7.6 ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสบภัย

4.7.7 ติดตาม ดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

4.7.8 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4.8 โรคระบาดในสัตว์

4.8.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์เพื่อแจ้งเตือนนักเรียน

4.8.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา ประสานศูนย์ฉุกเฉิน โทร. 1669

4.8.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4.8.4 ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา

4.8.5 ตรวจสอบจำนวนนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดโรค คัดกรองและแยกผู้เกิดโรคระบาดเพื่อรักษา และกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันการแพร่ระบาด

4.8.6 แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกิดโรค

4.8.7 ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

4.8.8 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

4.9 ภาวะทุพโภชนาการ

4.9.1 สถานศึกษาได้รับแจ้งเหตุ แล้วตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น และประเมินปัญหาสถานการณ์

4.9.2 รายงานผู้บริหารสถานศึกษา

4.9.3 แจ้งเหตุในระบบ MOE Safety Center

4.9.4 ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหา

4.9.5 แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล บรรเทาความเดือดร้อนของนักเรียนที่เกิดภาวะทุพโภชนาการ

4.9.6 ดำเนินการช่วยเหลือด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน

4.9.7 จัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานของสถานศึกษา สรุปผลการทำงานและรายงานหน่วยงานต้นสังกัด และผู้เกี่ยวข้องทราบตามกรณี

นโยบายและคู่มือปฏิบัติของโรงเรียนใน การปกป้องคุ้มครองนักเรียน

เสนอโดย

สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

สารสัน

จาก ประธานสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

พระศาสนจักรสากลและสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ได้เรียกร้องให้ทุกคนใส่ใจในความสำคัญกับการปกป้องและคุ้มครองเด็ก

การที่สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ได้ร่วมกับฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑลต่าง ๆ และคณะนักบวชจัดทำตัวอย่างนโยบายในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน และตัวอย่างแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียนในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน จึงนับเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ในขณะที่สภาพระสังฆราชดำเนินการด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนัก ความรู้ และเชื่อเชิญให้แต่ละหน่วยงานมองตนเองและหาวิธีการในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในเรื่องที่สำคัญนี้ สภาการศึกษาคาทอลิกได้ทำงานในเชิงรุกและเป็นรูปธรรม โดยสร้างคู่มือปฏิบัติให้โรงเรียนและเตรียมเผยแพร่อย่างเป็นระบบ หวังผลจริงจัง จึงนับเป็นความพยายามที่น่าชื่นชม เป็นจุดเริ่มต้นที่ดียิ่งในการร่วมแรงร่วมใจเป็นหนึ่งเดียวกัน ที่จะรับฟังเสียงของพระจิตเจ้า และพร้อมที่จะพัฒนาให้โรงเรียนเป็นสนามและฐานของการประกาศข่าวดี ที่ให้ความเคารพในศักดิ์ศรี ให้ความรักและเอาใจใส่ดูแลเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของโรงเรียน อันจะนำไปสู่การใส่ใจให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน นอกกรอบโรงเรียนได้ด้วย

จึงขอให้สภาการศึกษาคาทอลิกมุ่งมั่นพยายามให้ทุกโรงเรียนให้ความร่วมมือ ด้วยความเข้าใจความตระหนักในความสำคัญ และนำไปสู่ภาคปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ

พระอัครสังฆราชหลุยส์ จำเียร สันติสุขนิรันดร์
ประธานสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

6 กุมภาพันธ์ 2019

คำประกาศเจตจำนงของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

เรื่อง

การปกป้องคุ้มครองนักเรียน

เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติภารกิจในการศึกษาอบรมอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนคาทอลิกทุกสังกัด สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย นำเสนอบรรทัดฐานที่ทุกโรงเรียนพึงศึกษาและกำหนดนโยบายปฏิบัติของแต่ละโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการกำหนดนโยบายและคู่มือปฏิบัติของโรงเรียนคาทอลิก ในการส่งเสริมศักดิ์ศรี ปกป้องสิทธิที่พึงมี และป้องกันการล่วงละเมิดต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในโรงเรียนดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนคาทอลิกทุกโรงเรียนพึงกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษรในการ ส่งเสริมศักดิ์ศรี ปกป้องสิทธิ และคุ้มครองนักเรียนจากการล่วงละเมิดต่าง ๆ อย่างชัดเจน ตรงตามจิตตารมณ์พระวรสาร ข้อเรียกร้องของพระศาสนจักร ปณิญาและกฎบัตรสหประชาชาติ กฎหมายบ้านเมือง และจรรยาบรรณวิชาชีพตามกำหนดของคุรุสภา

2. นโยบายและแนวทางปฏิบัติที่กำหนดขึ้นพึงได้รับการศึกษาให้เข้าใจอย่างแท้จริง โดยคณะครูบุคลากรโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และทุกคนที่เข้ามามีส่วนในกิจกรรมของโรงเรียน รวมถึงนักเรียนเอง อย่างเหมาะสมกับวุฒิภาวะของแต่ละวัย

3. โรงเรียนพึงกำหนดเงื่อนไขที่ชัดเจนให้เป็นที่ยอมรับ และรับรองของผู้สมัครเข้าร่วมงานใหม่ทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษาและบุคลากรทั่วไปในการปฏิบัติตามนโยบายนี้

4. โรงเรียนพึงกำหนดมาตรการและบุคลากรผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจนในการเฝ้าระวังและรับเรื่องราวร้องทุกข์หากมีขึ้นและมีแนวทางปฏิบัติเพื่อแก้ไขและเยียวยาในกรณีเกิดการล่วงละเมิด บนพื้นฐานของการเคารพสิทธิและให้เป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงนักเรียนเป็นสำคัญ

สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ร่วมกับฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑล และคณะนักบวชได้จัดทำตัวอย่างนโยบายในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน และตัวอย่างคู่มือปฏิบัติของโรงเรียนในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนคาทอลิกได้ศึกษาและปรับให้เข้ากับบริบทของตนเอง ก่อนที่จะนำไปประกาศและบังคับใช้จนเกิดผลอย่างมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ของความเป็นโรงเรียนคาทอลิก

1๑๗ อาภรณ์รัตน์

บาทหลวงเดชา อาภรณ์รัตน์

เลขาธิการสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

6 กุมภาพันธ์ 2019

คำปราศรัยของสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส เพื่อปิดการประชุมซัมมิทเรื่องการปกป้องคุ้มครองเด็ก/ผู้เยาว์

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2019

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสปราศรัยปิดการประชุมที่วาติกัน กรุงโรมเรื่องการปกป้องคุ้มครองเด็ก/ผู้เยาว์ ว่า “ถึงเวลาแล้วที่เราต้องทำงานร่วมกันอย่างถอนรากถอนโคนความชั่วให้ออกจากร่างกายแห่งความเป็นมนุษย์ของเราโดยใช้มาตรการที่จำเป็นทุกอย่างที่มีอยู่แล้วในระดับสากลและในระดับของพระศาสนจักร”

เมื่อจบพิธีบูชาขอบพระคุณช่วงเช้า ของวันอาทิตย์ ที่ 24 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2019 ในห้องโถงชื่อ “ซาลา เรจียา - Sala Regia” แห่งพระราชวังพระสันตะปาปา สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงปราศรัยเพื่อปิดการประชุมซัมมิท ณ กรุงวาติกันเกี่ยวกับ “การปกป้องคุ้มครองเด็ก/ผู้เยาว์ในพระศาสนจักร”

พี่น้องชายหญิงที่รัก

ในขณะที่ข้าพเจ้าขอบพระคุณพระเจ้าที่ทรงประทับอยู่กับเราในสองสามวันนี้ ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะขอบคุณทุกท่านสำหรับจิตตารมณ์แห่งพระศาสนจักรและความมุ่งมั่นอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมที่ท่านทั้งหลายได้แสดงออกอย่างใจกว้าง

พันธกิจและบทบาทหน้าที่ของเราทำให้เราตระหนักอีกครั้งหนึ่งถึงความร้ายกาจอย่างสาหัสแห่งบาดแผลแห่งการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เยาว์ ซึ่งประวัติศาสตร์บอกเราว่าปรากฏการณ์ดังกล่าวได้แพร่ขยายไปในทุกวัฒนธรรมและสังคม เพียงเมื่อไม่นานมานี้ ได้มีการค้นคว้าวิจัยในเรื่องนี้ว่าเป็นระบบ ต้องขอบคุณในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในความคิดเห็นของสาธารณชนเกี่ยวกับปัญหานี้ ซึ่งในอดีตถือกันว่าเป็นเรื่องต้องห้ามทุกคนทราบว่ามีเรื่องเช่นนี้เกิดขึ้นจริง แต่ไม่มีการพูดถึง เรื่องเช่นนี้เตือนให้ข้าพเจ้าคิดถึงการปฏิบัติในศาสนาที่โหดร้ายรุนแรงเช่นเดียวกัน ซึ่งช่วงหนึ่งมีการปฏิบัติกันอย่างกว้างขวางในบางสังคมวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการนำมนุษย์มาเป็นเครื่องบูชาซึ่งส่วนใหญ่มักจะใช้เด็ก เกิดขึ้นในพิธีกรรมของคนป่าเถื่อน กระนั้นก็ดี แม้กระทั่งทุกวันนี้ สถิติที่ปรากฏเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศต่อผู้เยาว์ที่ได้มาจากองค์กรระดับชาติและระดับนานาชาติ (WHO, UNICEF, INTERPOL, EUROPOL ฯลฯ) ยังมีได้นำเสนออย่างครอบคลุมปรากฏการณ์ร้ายแรงครบถ้วนทั้งหมด บ่อยครั้งมีรายงานเรื่องนี้น้อยกว่าที่เกิดขึ้นจริง ส่วนใหญ่เป็นเพราะว่าคดีการล่วงละเมิดต่อผู้เยาว์จำนวนมากไม่มีการรายงาน [1] โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการล่วงละเมิดที่เกิดขึ้นในครอบครัว

อันที่จริงแล้ว น้อยรายนักที่ ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจะออกมาพูดและขอความช่วยเหลือ [2] เบื้องหลังของความลังเลใจในการเปิดเผยตัวเองอาจเป็นเพราะความอาย ความสับสน ความกลัวกับผลร้ายที่จะเกิดขึ้นกับตน ความรู้สึกผิดในรูปแบบต่าง ๆ ความไม่ไว้วางใจในสถาบัน และเงื่อนไขของสังคมวัฒนธรรม ทว่า ยังเป็นเพราะการขาดข้อมูลการให้บริการและกลไกเครื่องมือต่าง ๆ ที่จะช่วยได้ ความทุกข์อันแสนสาหัสนำไปสู่ความขมขื่น

[1] Cf. MARIA ISABEL MARTÍNEZ PÉREZ, *Abusos sexuales en niños y adolescentes*, ed. Criminología y Justicia, 2012, according to which only 2% of cases are reported, especially when the abuse has taken place in the home. She sets the number of victims of paedophilia in our society at between 15% and 20%. Only 50% of children reveal the abuses they have suffered, and of these cases only 15% are actually reported. Only 5% end up going to trial.

[2] One out of three mentions the fact to no one (2017 data compiled by the non-profit organization THORN).

จนถึงขั้นการฆ่าตัวตาย หรือบางทีก็หาทางล้างแค้นโดยการที่ตนเองก็มากระทำความรุนแรงนี้เช่นเดียวกันที่แน่นอน อย่างหนึ่งคือผู้เยาว์นับล้าน ๆ คนในโลกตกเป็นเหยื่อของการเอารัดเอาเปรียบ และการถูกล่วงละเมิดทางเพศถึงจุดนี้ การยกข้อมูลสถิติภาพรวมมาอ้างอิงนับว่าจำเป็น ถึงแม้ ในความเห็นของข้าพเจ้าก็ยังมองว่าเป็นข้อมูลเพียงส่วนเดียวในระดับสากล [3] ทั้งจากยุโรป เอเชีย อเมริกา แอฟริกา และโอเชียยาแต่ก็ขอเสนอเพื่อที่จะให้ทราบถึงความหนักหน่วงและความลุกลามของโรคร้ายนี้ในสังคมต่าง ๆ ของเรา [4] และเพื่อหลีกเลี่ยงการวิจารณ์แบบเหมารวม ข้าพเจ้าขอกล่าวตั้งแต่ตอนต้นนี้ว่าการเอ่ยชื่อบางประเทศของข้าพเจ้าเป็นเพียงเพื่อที่จะอ้างถึงสถิติที่ได้มาจากการรายงานที่เอ่ยถึงนั้น ๆ

[3] *On the global level:* in 2017 the World Health Organization estimated that up to 1 billion minors between 2 and 17 years of age have experienced acts of violence or physical, emotional or sexual neglect. Sexual abuse (ranging from groping to rape), according to some 2014 UNICEF estimates, would affect 120 million girls, who are the greatest number of victims. In 2017, UNICEF reported that in 38 of the world's low to middle income countries, almost 17 million adult women admitted having had a forced sexual relation in childhood.

Europe: in 2013, the World Health Organization estimated that over 18 million of children were found to be victims of abuse. According to UNICEF, in 28 European countries, about 2.5 million young women reported having experienced sexual abuse with or without physical contact prior to 15 years of age (data released in 2017). In addition, 44 million (equivalent to 22.9%) were victims of physical violence, while 55 million (29.6%) were victims of psychological violence. Not only this: in 2017, the INTERPOL Report on the sexual exploitation of minors led to the identification of 14,289 victims in 54 European countries. With regard to Italy, in 2017 CESVI estimated that 6 million children experienced mistreatment. Furthermore, according to data provided by Telefono Azzurro, in the calendar year 2017, 98 cases of sexual abuse and pedophilia were handled by the Servizio 114 Emergenza Infanzia, equivalent to about 7.5% of the total cases handled by that service. 65% of the minors seeking help were female victims and over 40% were under 11 years of age.

Asia: in India, in the decade 2001-2011, the Asian Centre for Human Rights reported a total of 48,338 cases of the rape of minors, with an increase equivalent to 336% over that period: the 2,113 cases in 2001 rose to 7,112 cases in 2011.

The Americas: in the United States, official government data state that more than 700,000 children each year are victims of violence and mistreatment. According to the International Centre for Missing and Exploited Children (ICMEC), 1 out of every 10 children experiences sexual abuse.

Africa: in South Africa, the results of a study conducted by the Centre for Justice and Crime Prevention of the University of Cape Town showed in 2016 that 1 out of 3 South African young people, male or female, risks being sexually abused before the age of 17. According to the study, the first of its kind on a national scale in South Africa, 784,967 young people between 15 and 17 years of age have already experienced sexual abuse. The victims in this case are for the most part male youths. Not even a third of them reported the violence to the authorities. In other African countries, cases of sexual abuse of minors are part of the wider context of acts of violence linked to the conflicts affecting the continent and are thus difficult to quantify. The phenomenon is also closely linked to the widespread practice of underage marriages in various African nations, as elsewhere.

Oceania: in Australia, according to data issued by the Australian Institute of Health and Welfare (AIHW) in February 2018 and covering the years 2015-2017, one out of six women (16%, i.e., 1.5 million) reported experiencing physical and/or sexual abuse prior to 15 years of age, and one out of nine men (11%, i.e., 992,000) reported having experienced this abuse when they were children. Also, in 2015-2016, around 450,000 children were the object of child protection measures, and 55,600 minors were removed from their homes in order to remedy abuses they had suffered and to prevent others. Finally, one must not forget the risks to which native minors are exposed: again, according to AIHW, in 2015-2016 indigenous children had a seven times greater probability of being abused or abandoned as compared with their non-indigenous contemporaries (cf. <http://www.pbc2019.org/protection-of-minors/child-abuse-on-the-global-level>).

[4] The data provided refer to sample counties selected on the basis of the reliability of available sources. The studies released by UNICEF on 30 countries confirm this fact: a small percentage of victims stated that they had asked for help.

ความเป็นจริงประการแรกที่ปรากฏในข้อมูลที่มีอยู่คือผู้ที่กระทำการล่วงละเมิดซึ่งเป็นการใช้ความรุนแรงต่อร่างกาย เพศ หรืออารมณ์ นี้ ส่วนใหญ่มักจะเป็น พ่อ-แม่ ผู้ปกครอง ญาติ สามี/เจ้าบ่าวของเจ้าสาวที่เป็นเด็ก ผู้ฝึกสอนกีฬา และครูบาอาจารย์ นอกจากนี้ ข้อมูลขององค์การยูนิเซฟ (UNICEF) ในปี ค.ศ. 2017 ระบุว่า ใน 28 ประเทศทั่วโลก มีเด็กหญิง 9 ใน 10 คน ที่ถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ และยังเผยว่าพวกเขาตกเป็นเหยื่อของบุคคลที่เขารู้จักหรือคนที่มีความใกล้ชิดกับครอบครัวของตนนั่นเอง

สถิติที่เป็นทางการของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา รายงานว่า ในแต่ละปีมีเด็กมากกว่า 700,000 คน ในสหรัฐอเมริกาที่ตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติที่มิชอบ ตามข้อมูลของศูนย์กลางนานาชาติเพื่อช่วยเด็กที่สูญหายและถูกเอารัดเอาเปรียบ (ICMEC) ระบุว่าเด็กหนึ่งในสิบ มีประสบการณ์กับการถูกล่วงละเมิดทางเพศ ในยุโรป เด็ก 18 ล้านคน เป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทางเพศ [5]

หากเรายกประเทศอิตาลีมาเป็นตัวอย่าง ในปี ค.ศ. 2016 รายงานจากศูนย์โทรศัพท์สายด่วน หรือ โทรศัพท์สีฟ้า (Telefono Azzurro) รายงานว่า 68.9% ของการล่วงละเมิดเกิดขึ้นใน บ้าน ของผู้เยาว์ [6]

การใช้ความรุนแรงเกิดขึ้นไม่ใช่เฉพาะแต่ในบ้านเท่านั้น แต่ยังในละแวกบ้าน โรงเรียน โรงยิม ศูนย์ฝึกกีฬา หรือศูนย์พลศึกษา [7] และน่าเศร้าใจที่สุดคือในอาณาเขตวัดด้วย

การวิจัยที่ทำไม่กี่ปีมานี้เกี่ยวกับปรากฏการณ์การล่วงละเมิดเพศต่อผู้เยาว์ ยังแสดงให้เห็นว่า การพัฒนาเว็บไซต์และสื่อสารมวลชน มีส่วนสำคัญในการเพิ่มคดีของการล่วงละเมิดและการใช้ความรุนแรงที่มีก่อเหตุขึ้นทางออนไลน์ สื่อลามกมีการแพร่สะพัดกันทั่วโลกทางอินเทอร์เน็ต หายนะจากการกระทำอนาจารนี้แพร่ขยายไปอย่างน่าตกใจ ซึ่งก่ออันตรายด้านจิต และทำลายความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงและระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ปรากฏการณ์นี้มีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ที่น่าเศร้าอย่างยิ่ง คือ สื่อลามกเหล่านี้จำนวนมากใช้ผู้เยาว์เป็นเครื่องมือ อันเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีของพวกเขาย่างรุนแรง และยิ่งน่าเศร้าใหญ่ที่การค้นคว้าศึกษาเรื่องนี้พบว่าสื่อลามกเหล่านี้มีความน่าเกลียดมากขึ้นและใช้ความรุนแรงหนักขึ้นจนถึงขั้นที่มีการกระทำความผิดทางเพศผู้เยาว์ออกเผยแพร่สดทางอินเทอร์เน็ต [8]

ณ จุดนี้ข้าพเจ้าขอเอยถึงการประชุมระดับโลกที่กรุงโรมในหัวข้อศักดิ์ศรีของเด็กในยุคดิจิทัล รวมทั้งเวทีการอภิปรายของพันธมิตรระหว่างผู้มีความเชื่อต่าง ๆ เพื่อสังคมที่ปลอดภัยกว่า (Interfaith Alliance for Safer Communities) ซึ่งจัดในหัวข้อเดียวกันที่กรุงอาบูดาบี เมื่อเดือนพฤศจิกายนปีที่แล้ว

[5] Cf. https://www.repubblica.it/salute/prevenzione/2016/05/12/news/maltrattamenti_sui_minori_tutti_gli_abusi-139630223.

[6] Specifically, those allegedly responsible for the difficulties experienced by a minor are, in 73.7% of the cases a parent (the mother in 44.2% and the father in 29.5%), a relative (3.3%), a friend (3.2%), an acquaintance (3%), a teacher (2.5%). The data show that only in a small percentage of cases (2.2%) is the person responsible an adult stranger. Cf. *ibid*.

[7] A 2011 English study carried out by the National Society for the Prevention of Cruelty to Children (NSPCC) found that 29% of those interviewed reported that they had experienced sexual molestation (physical and verbal) in sports centres.

[8] According to the 2017 data of the Internet Watch Foundation (IWF), every 7 minutes a web page sends pictures of sexually abused children. In 2017, 78,589 URLs were found to contain images of sexual abuse concentrated particularly in the Low Countries, followed by the United States, Canada, France and Russia. 55% of the victims were under 10 years of age, 86% were girls, 7% boys and 5% both.

สิ่งซึ่งนำมาซึ่งหายนะอีกประการหนึ่งคือ *เซ็กซ์ทัวร์* ตามสถิติของปี ค.ศ. 2017 ขององค์การท่องเที่ยวสากล (World Tourism Organization) รายงานว่านักท่องเที่ยว 3 ล้านคนจากทั่วโลก เดินทางเพื่อที่จะมีเพศสัมพันธ์กับผู้เยาว์ [9] ที่สำคัญคือผู้ที่กระทำความผิดรุนแรงเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่รู้ว่าพวกเขากำลังกระทำความผิดทางอาญา

ดังนั้น เราจึงกำลังเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสากลซึ่งน่าเศร้าใจอย่างยิ่ง มีอยู่เกือบทุกแห่งหนและมีผลกระทบต่อกันทุกคน อย่างไรก็ตาม เราต้องมีความชัดเจนว่า ในขณะที่เรื่องนี้มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสังคมของพวกเราโดยรวม [10] ความชั่วร้ายนี้ไม่มีทางที่จะเลวร้ายน้อยกว่าเมื่อมันเกิดขึ้นในพระศาสนจักร

ความโหดร้ายทารุณของปรากฏการณ์ที่แพร่กระจายอยู่ทั่วโลกนี้ยิ่งหนักหนาสาหัสและน่าอัปยศอดสูยิ่งกว่าเมื่อเกิดขึ้นในพระศาสนจักร เพราะว่าเป็นพฤติกรรมที่ขัดแย้งอย่างสิ้นเชิงกับอำนาจการสอนด้านศีลธรรมและความน่าเชื่อถือด้านจริยธรรมของพระศาสนจักร ผู้ถวายตัวที่ได้รับเลือกสรรโดยพระเจ้าให้นาวินญาณสู่ความรอดกลับมายอมจำนนให้กับความอ่อนแอของตน หรือความป่วยทางจิตแล้วกลายเป็นเครื่องมือของซาตาน ในการล่วงละเมิดนั้น เราได้เห็นเงื้อมมือของความชั่วไม่เว้นแม้กระทั่งการกระทำต่อความบริสุทธิ์ไร้เดียงสาของผู้เยาว์ ไม่มีคำอธิบายหรือข้อแก้ตัวใด ๆ ที่เพียงพอจนยอมให้เกิดการล่วงละเมิดต่อผู้เยาว์ได้ เราต้องยอมรับด้วยความสุภาพถ่อมตนและกล้าหาญว่าเรากำลังเผชิญหน้ากับความลึกลับซับซ้อนแห่งความชั่วซึ่งโจมตีผู้ที่อ่อนแอที่สุดอย่างเหี้ยมโหดที่สุดเพราะพวกเขาเป็นภาพลักษณ์ของพระเยซูคริสต์ ด้วยเหตุนี้ ณ บัดนี้พระศาสนจักรจึงตระหนักดียิ่งขึ้นถึงความจำเป็น ไม่เพียงแต่จะต้องระงับการล่วงละเมิดที่เลวร้ายนี้ด้วยมาตรการทางวินัย พร้อมกับกระบวนการแห่งความยุติธรรมทั้งทางโลกและทางพระศาสนจักรเท่านั้น แต่ยังคงต้องเผชิญหน้ากับปรากฏการณ์ดังกล่าวทั้งภายในและภายนอกพระศาสนจักร พระศาสนจักรรู้สึกว่ตนเองถูกเรียกให้ต้องต่อสู้กับความชั่วนี้ซึ่งโจมตีหัวใจแห่งพันธกิจของตนซึ่งได้แก่การประกาศพระวรสารแก่คนตัวเล็ก ๆ และปกป้องคุ้มครองพวกเขาจากพวกสุนัขป่า

ข้าพเจ้าขอยืนยันอย่างชัดเจนตรงนี้อีกครั้งหนึ่ง หากในพระศาสนจักรเกิดมีคดีการล่วงละเมิดเพศแม้เพียงคดีเดียวซึ่งก็นับว่าเลวร้ายอย่างยิ่งแล้ว คดีดังกล่าวจะได้รับการจัดการอย่างเอาใจจริงเอาใจ ในความโกรธแค้นอันสมเหตุสมผลของประชาชน พระศาสนจักรยังเห็นภาพสะท้อนถึงพระพิโรธของพระเจ้า ซึ่งถูกทรยศและถูกสบประมาทจากผู้ถวายตัวที่หน้าซื่อใจคด ความก้องกังวานของเสียงร้องที่เสียดแทงตั้งอยู่ในใจของเด็กน้อย ๆ ซึ่งแทนที่จะได้พบกับผู้ถวายตัวในฐานะผู้อภิบาลเป็นบิดาและผู้นำฝ่ายจิตกลับไปพบกับผู้ทำทารุณกับพวกเขา เสียงร้องกังวานนี้จะไปเขย่าหัวใจที่ตายด้านเพราะการติสองหน้าและการใช้อำนาจในตนในทางที่ผิด เป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องใส่ใจอย่างใกล้ชิดต่อเสียงร้องให้ที่ตอกย้ำลึกอยู่ในความเจ็บ

[9] The most frequented destinations are Brazil, the Dominican Republic, Colombia, as well as Thailand and Cambodia. These have recently been joined by some countries of Africa and Eastern Europe. On the other hand, the six countries from which the perpetrators of abuse mostly come are France, Germany, the United Kingdom, China, Japan and Italy. Not to be overlooked is the growing number of women who travel to developing countries in search of paid sex with minors: in total, they represent 10% of sexual tourists worldwide. Furthermore, according to a study by ECPAT (End Child Prostitution in Asian Tourism) International, between 2015 and 2016, 35% of paedophile sexual tourists were regular clients, while 65% were occasional clients (cf. <https://www.osservatoriodiritti.it/2018/03/27/turismo-sessuale- minorile-nel-mondo-italia-ecpat>).

[10] “For if this grave tragedy has involved some consecrated ministers, we may ask how deeply rooted it may be in our societies and in our families” (*Address to the Roman Curia*, 21 December 2018).

เป็นเรื่องยากที่จะเข้าใจปรากฏการณ์ของการล่วงละเมิดเพศต่อผู้เยาว์โดยไม่มีการพิจารณาถึงประเด็นของอำนาจ เพราะสิ่งนี้มักจะเป็นผลของการละเมิดอำนาจ การเอารัดเอาเปรียบผู้ที่ด้อยกว่าตนและผู้ที่ยอ่อนแอ ซึ่งทำให้เป็นไปได้ที่บิดาเป็นมโนธรรม และปรากฏความอ่อนแอทางจิตหรือทางกาย การใช้อำนาจไปในทางมิชอบจะปรากฏในรูปแบบอื่นด้วยที่มีผลกระทบต่อเด็กเกือบ 85 ล้านคนที่ทุกคนลืมนึกถึง ได้แก่ เด็กที่เป็นทหาร เป็นโสเภณี เด็กที่อดอยาก ถูกลักพาตัว บ่อยครั้งตกเป็นเหยื่อของพวกที่ค้าอวัยวะมนุษย์ ถูกจับไปเป็นทาส เป็นเหยื่อของสงคราม เด็กผู้ลี้ภัย ทารกที่ถูกทำแท้ง และอื่น ๆ อีกมากมาย

ในความโหดร้ายทารุณเหล่านี้ ในการเอาเด็กมาเป็นเครื่องบูชาต่อพระเจ้าแห่งอำนาจ เงินตรา ความเย่อหยิ่ง และโยโส ซึ่งคำอธิบายเชิงประจักษ์เท่านั้นไม่เพียงพอ เพราะเพียงเท่านั้นไม่สามารถทำให้เราเข้าใจถึงความกว้างและความลึกของโศกนาฏกรรมนี้ได้ ดังนั้น ตรงนี้อีกเช่นกันที่เราเห็นข้อจำกัดของแนวทางการเข้าถึงปัญหาในเชิงบวก เพียงเท่านั้น มันอาจจะช่วยให้เราอธิบายได้อย่างถูกต้องเพื่อใช้มาตรการที่จำเป็น แต่มันไม่สามารถให้ความหมายแก่เราได้ ทุกวันนี้เราต้องการทั้งคำอธิบายและความหมาย คำอธิบายจะช่วยเราอย่างมากในทางภาคปฏิบัติ แต่จะนำเราไปได้เพียงครึ่งทางเท่านั้น

ดังนั้น อะไรคือ “ความหมาย” ที่สอดคล้องกับชีวิตจริงในโลกปัจจุบัน ของปรากฏการณ์อาชญากรรมนี้ ในลำแสงแห่งความกว้างและลึกของชีวิตมนุษย์ ไม่จะเป็นอะไรไปไม่ได้นอกจากการปรากฏ ณ เวลาปัจจุบันของจิตแห่งความชั่ว หากเราเข้าไปไม่ถึงมุมมองในมิตินี้ เราก็จะอยู่ห่างไกลจากความจริงและขาดการแก้ไขที่แท้จริง

พี่น้องชายหญิงทั้งหลาย วันนี้เราพบว่าเราต้องเผชิญกับความชั่วร้ายที่ก้าวร้าวและมุ่งจะทำลายเรา ทั้งเบื้องหลังและภายใน ปรากฏการณ์ที่ประสบนี้ มีจิตแห่งความชั่วร้ายซึ่งในความเย่อหยิ่งและในการอวดตัว ถือว่ามันเป็นเจ้านายของโลก [11] มันคิดว่ามันเป็นผู้มีชัยชนะ ข้าพเจ้าอยากที่จะพูดสิ่งนี้กับท่านด้วยอำนาจของความเป็นพี่น้องและเป็นบิดา แน่แน่นอนว่าเป็นบิดาตัวเล็ก ๆ ที่เป็นบาปแต่เป็นนายชุมพาบาลของโลก ซึ่งปกครองในความรัก-เมตตา ในกรณีต่าง ๆ ที่ที่สร้างเจ็บปวดเหล่านี้ ข้าพเจ้ามองเห็นมือแห่งความชั่วที่ไม่ยอมเว้นแม้แต่ความบริสุทธิ์ไร้เดียงสาของเด็ก ทำให้ข้าพเจ้านึกถึงตัวอย่างของกษัตริย์เฮโรดซึ่งกลัวที่จะสูญเสียอำนาจจึงสังหารเด็กทุกคนที่เบธเลเฮม [12] เบื้องหลังการกระทำนี้คือเจ้าซาตาน

ในขณะที่เราต้องใช้มาตรการที่เป็นรูปธรรมทุกอย่างที่สามัญสำนึก วิทยาศาสตร์ และสังคมจะให้ได้ แต่เราไม่ควรละสายตาไปจากความจริงนี้ เราต้องใช้กระบวนการแห่งชีวิตจิตที่พระเยซูคริสต์เจ้าเองทรงสอนเรานั้นคือ ความสุภาพถ่อมตน การสำนึกผิด การสวดภาวนา และการใช้โทษบาป นี่เป็นหนทางเดียวที่จะเอาชนะต่อจิตแห่งความชั่ว ซึ่งเป็นวิธีที่พระเยซูเจ้าเองทรงใช้เพื่อเอาชนะมันได้ [13]

[11] Cf. R.H. BENSON, *The Lord of the World*, Dodd, Mead and Company, London, 1907.

[12] “Quare times, Herodes, quia audis Regem natum? Non venit ille ut te excludat, sed ut diabolum vincat. Sed tu haec non intelligens turbaris et saevis; et ut perdas unum quem quaeris, per tot infantium mortes efficeris crudelis... Necas parvulos corpore quia te necat timor in corde (SAINT QUODVULDEUS, Sermo 2 de Symbolo: PL 40, 655).

[13] “Quemadmodum enim ille, effuso in scientiae lignum veneno suo, naturam gusto corruerat, sic et ipse dominicam carnem vorandam praesumens, deitatis in ea virtute corruptus interituque sublatu est” (SAINT MAXIMUS THE CONFESSOR, *Centuria* 1, 8-3: PG 90, 1182-1186).

ดังนั้น เป้าหมายของพระศาสนจักรจึงเป็นการฟัง เฝ้าระวัง ปกป้องและดูแลผู้เยาว์ที่ถูกล่วงละเมิด ถูกเอารัดเอาเปรียบ และถูกทอดทิ้งไม่ว่าพวกเขาจะอยู่ที่ไหน เพื่อบรรลุเป้าหมายนี้พระศาสนจักรต้องก้าวข้ามและอยู่เหนือการโต้แย้งทางอุดมการณ์และวิธีการปฏิบัติของพวกผู้ส่อข่าวซึ่งมักเอารัดเอาเปรียบเพื่อผลประโยชน์ต่าง ๆ จากประสบการณ์ที่น่าเศร้ายิ่งของเด็กตัวเล็ก ๆ

เวลามาถึงแล้วที่พวกเราต้องทำงานด้วยกันเพื่อขจัดความชั่วร้ายอย่างถอนรากถอนโคนจากมนุษยชาติโดยใช้มาตรการที่จำเป็นทุกอย่างที่บังคับใช้อยู่แล้วในระดับโลกสากลและระดับพระศาสนจักร เวลามาถึงแล้วที่ต้องหาความสมดุลที่ถูกต้องแห่งคุณค่าทุกอย่างที่เกี่ยวข้องและมอบการชี้นำที่เป็นหนึ่งเดียวกันสำหรับพระศาสนจักรโดยหลีกเลี่ยงจุดสุดโต่งสองฟากของ “การให้ความชอบธรรม ที่เข้าข้างตนเอง” อันเกิดจากรู้สึกผิดจากความผิดพลาดในอดีต รวมทั้งแรงกดดันของสื่อสังคมและ การป้องกันตนเอง โดยปฏิเสธที่จะเผชิญหน้ากับสาเหตุที่มาและผลที่เกิดขึ้นจากอาชญากรรมที่ร้ายแรงนี้”

ในบริบทนี้ ข้าพเจ้าขอกล่าวถึง “วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดเป็นแบบอย่างได้” (best practices) ซึ่งนำเสนอภายใต้คำแนะนำขององค์การอนามัยโลก [14] โดยกลุ่ม 10 องค์กรได้พัฒนาขึ้นและได้รับความเห็นชอบ โดยกำหนดมาตรการที่เรียกว่า “แรงบันดาลใจ: ยุทธศาสตร์ 7 ประการเพื่อระงับความรุนแรงต่อเด็ก ๆ” (INSPIRE: *Seven Strategies for Ending Violence against Children*) [15]

[14] (CDC: United States Centers for Disease Control and Prevention; CRC: Convention on the Rights of the Child; End Violence Against Children: The Global Partnership; PAHO: Pan American Health Organization; PEPFAR: President’s Emergency Program for AIDS Relief; TfG: Together for Girls; UNICEF: United Nations Children’s Fund; UNODC: United Nations Office on Drugs and Crime; USAID: United States Agency for International Development; WHO: World Health Organization).

[15] Each letter of the word *INSPIRE* represents one of the strategies, and for the most part has shown to be preventively effectual against various types of violence, in addition to having benefits in areas such as mental health, education and the reduction of crime. The seven strategies are the following: *Implementation and Enforcement of Laws* (for example, avoiding violent discipline and limiting access to alcohol and firearms); *Norms and Values* that need changing (for example, those that condone sexual abuse against girls or aggressive behaviour among boys); *Safe Environments* (for example, identifying neighbourhood violence “hotspots” and dealing with local causes through policies that resolve problems and through other interventions); *Parent and Caregiver Support* (for example, by providing formation to parents for their children, and to new parents); *Income and Economic Strengthening* (such as microcredit and formation concerning equity in general); *Response and Support Services* (for example, ensuring that children exposed to violence can have access to effective emergency care and can receive adequate psychosocial support); *Education and Life Skills* (for example, ensuring that children attend school and equipping them with social skills).

โดยอาศัยคำแนะนำเหล่านี้ สมณสภาเพื่อการปกป้องคุ้มครองผู้เยาว์ที่ได้กระทำพันธกิจเรื่องนี้มาในสองสามปีที่ผ่านมา รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากที่ประชุมนี้ พระศาสนจักรจะมุ่งเป้าการบัญญัติกฎหมาย ไปยังประเด็นเหล่านี้:

1. การคุ้มครองเด็ก เป้าหมายแรกของทุกมาตรการต้องเป็นการปกป้องเด็ก และคุ้มกันมิให้พวกเขาตกเป็นเหยื่อของการล่วงละเมิดทั้งทางจิตใจและกายไม่ว่าในรูปแบบใด สิ่งที่มาตามคือจำเป็นจะต้องมีการเปลี่ยนกรอบคิดเพื่อต่อสู้กับวิธีการที่มุ่งปกป้องสถาบันและคอยแต่ตั้งรับ มาสู่การกระทำเพื่อความดีของชุมชนโดยให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกต่อเหยื่อของการถูกล่วงละเมิดในทุกกรณี เราต้องให้ใบหน้าอันบริสุทธิ์ของเด็ก ๆ ติดตามเราอยู่เสมอ โดยระลึกถึงพระวาจาของพระอาจารย์ว่า “ผู้ใดต้อนรับเด็กเล็ก ๆ เช่นนี้ในนามของเรา ผู้นั้นต้อนรับเรา ผู้ใดเป็นเหตุให้คนธรรมดา ๆ ที่มีความเชื่อในเราทำบาป ถ้าเขาจะถูกแขวนคอด้วยหินไม่ถ่วงลงได้ทะเลก็ยิ่งดีกว่าสำหรับเขา น่าเสียดายที่โลกนี้ยังมีผู้ที่เป็นเหตุให้มนุษย์ทำบาป ผู้เป็นเหตุให้มนุษย์ทำบาปต้องมีอย่างแน่นนอนแต่บัดนี้จึงเกิดแก่ผู้นั้นเกิด” (มธ. 18: 6-7)

2. การเอาจริงเอาจังอย่างถึถ้วนครอบคลุม ข้าพเจ้าขอยืนยัน ณ ที่นี้ว่า “พระศาสนจักรจะพยายามทำทุกวิถีทางที่จะทำทุกสิ่งที่เป็นเพื่อความยุติธรรมไม่ว่าผู้ที่กระทำอาชญากรรมดังกล่าวจะเป็นใคร พระศาสนจักร จะไม่มีวันปิดปากหรือไม่มีทางที่จะไม่เอาเรื่องให้ถึงที่สุด” (คำปราศรัยต่อโรมันคูเรีย วันที่ 21 ธันวาคม ค.ศ. 2018) พระศาสนจักรเชื่อมั่นว่า “บาปและอาชญากรรมของบุคคลผู้ถวายตัวเป็นความเสียหายหนักยิ่งขึ้นเพราะความไม่ซื่อสัตย์และความอับอาย พวกเขาทำให้ภาพลักษณ์แห่งศักดิ์ศรีของพระศาสนจักรมัวหมองและทำลายความน่าเชื่อถือของพระศาสนจักร พระศาสนจักรเองพร้อมกับบุตรที่ซื่อสัตย์ถูกกระทำให้เป็นเหยื่อของการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์และเป็นบาปของ”การทุจริตหลอกลวง” (ibid)

3. การชำระล้างที่แท้จริง โดยมิต้องไปคำนึงถึงมาตรการที่ได้ทำไปแล้วและความก้าวหน้าที่มีในเรื่องของการป้องกันการล่วงละเมิด มีความจำเป็นต้องมีการรื้อฟื้นความตั้งใจสู่ความศักดิ์สิทธิ์ของบรรดาผู้เป็นนายชุมพบาล ผู้ซึ่งความละม้ายคล้ายกับพระคริสตเจ้า การเป็นผู้เป็นนายชุมพบาลที่ดีของพวกเขาเป็นสิทธิที่พึงได้ของประชากรของพระเจ้า พระศาสนจักรจึงขอยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่า “พระศาสนจักรตั้งใจแน่วแน่ที่จะเดินไปในเส้นทางแห่งการชำระล้าง ถ้ามองตนเองว่าจะปกป้องคุ้มครองเด็กให้ดีที่สุดได้อย่างไร จะหลีกเลี่ยงโศกนาฏกรรมนี้ได้ได้อย่างไร จะเยียวยาและฟื้นฟูผู้ที่ตกเป็นเหยื่อได้อย่างไร จะปรับปรุงการอบรมที่ให้นับบ้านเณรได้อย่างไร.. จะใช้ความพยายามทำให้ความผิดในอดีตเป็นโอกาสที่จะจัดสิ่งซึ่งนำมาซึ่งหายนะเหล่านี้ ไม่เพียงแต่จากกายของพระศาสนจักรเท่านั้น แต่จากสังคมด้วย” (ibid) ความยำเกรงอันศักดิ์สิทธิ์ต่อพระเจ้าจะทำให้เราต้องกล่าวหาตนเองทั้งในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคลและเป็นสถาบันและทำให้เราต้องแก้ไขและชดใช้ความผิดของเรา การยอมรับบาปผิดของตนเองเป็นจุดเริ่มต้นแห่งปรีชาญาณและเชื่อมโยงกับความยำเกรงพระเจ้า: การเรียนรู้ว่าจะดำเนินตนเองอย่างไรในฐานะที่เป็นปัจเจกบุคคล เป็นสถาบัน และเป็นสังคม เพราะเราจะต้องไม่ไปติดกับดักของการดำเนินกล่าวโทษผู้อื่นซึ่งเป็นการก้าวสู่ “ข้อแก้ตัว “ (alibi) ซึ่งแยกเราออกจากความเป็นจริง

4. การอบรมหล่อหลอม หรือพูดอีกอย่างหนึ่งคือ มาตรการที่พึงมีในการคัดเลือกและในการอบรมผู้สมัครใจเป็นพระสงฆ์ต้องไม่มองเฉพาะแต่ด้านลบ เช่น คอยจ้องแต่จะตัดพวกที่มีบุคลิกชอบสร้างปัญหาออก แต่ต้องมองในเชิงบวกโดยมีกระบวนการอบรมที่สมดุลสำหรับผู้สมัครที่มีความเหมาะสม ส่งเสริมความศักดิ์สิทธิ์และคุณธรรมอันสูงส่งของความบริสุทธิ์ นักบุญเปาโลที่ 6 พระสันตะปาปา ในสมณสาส์นชื่อ “การถือพรหมจรรย์ของบรรพชิต” (*Sacerdotalis Caelibatus*) ลิขิตว่า “ชีวิตของบรรพชิตผู้ถือพรหมจรรย์หมายถึงบุคคลที่ถือพรหมจรรย์อย่างครบสมบูรณ์ จะไม่รวมถึงผู้ที่มีคุณสมบัติที่ไม่เพียงพอด้วยกาย จิต และจริยธรรม และอย่าให้มีผู้ใดแสสร้งว่าพระพรหมทานจะเติมเต็มความบกพร่องแห่งธรรมชาติในบุคคลดังกล่าว” (ข้อ 64)

5. เพิ่มความเข้มข้นและฟื้นฟูคำแนะนำโดยสภาพระสังฆราชท้องถิ่นต่าง ๆ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ยืนยันถึงความจำเป็นที่บรรดาพระสังฆราชต้องเป็นหนึ่งเดียวกันในการใช้มาตรการที่กำหนดเป็นกฎระเบียบไม่เป็นเพียงแต่คำแนะนำ จะต้องไม่มีการปกปิดการล่วงละเมิดใด ๆ (เช่นกรณีที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในอดีต) หรือจัดการปัญหาอย่างไม่จริงจังพอ เพราะการปกปิดการล่วงละเมิดส่งเสริมให้ความชั่วระบดพร้อมกับเพิ่มระดับของการเป็นเรื่องฉาวโฉดและที่สำคัญคือให้มีการพัฒนามาตรการและแนวทางปฏิบัติใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันคุ้มครองเด็ก ในทุกสถาบันและในทุกมิติแห่งกิจกรรมของพระศาสนจักร

6. การอยู่เคียงข้างผู้ที่ถูกล่วงละเมิด ความเลวร้ายที่พวกเขาประสบสร้างบาดแผลที่ไม่อาจลบเลือนได้ไว้ให้กับพวกเขาซึ่งมีการแสดงออกด้วยความขมขื่นและยังสร้างแนวโน้มให้ทำร้ายตนเอง พระศาสนจักรจึงมีหน้าที่ต้องให้การสนับสนุนทุกอย่างต่อพวกเขาโดยจัดหาผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ การรับฟังพวกเขา ขอให้ข้าพเจ้าใช้คำพูดว่า “ยอมเสียเวลา” ในการฟัง การฟังจะช่วยรักษาเยียวยาผู้ที่มึนเมาและเยียวยาตัวเราจากความเห็นแก่ตัวด้วยอัตราสูง การทำตัวห่างเหิน ไม่ใส่ใจ และทัศนคติเยี่ยงของสมณะและสามเณรในนิทานเปรียบเทียบเรื่องชาวสะมาเรียผู้ใจดี

7. โลกดิจิตอล การปกป้องคุ้มครองผู้เยาว์ต้องรวมถึงการล่วงละเมิดทางเพศในรูปแบบใหม่และการละเมิดทุกประเภทที่เป็นภัยต่อเด็กในบริบทที่พวกเขาดำเนินชีวิตและเครื่องมือต่าง ๆ ที่พวกเขาใช้ บรรดาพระสงฆ์ นักบวชชาย/หญิง ผู้ทำงานในพระศาสนจักร ที่จริงก็ทุกคนนั้นแหละที่ต้องตระหนักว่าโลกดิจิตอลและการใช้อุปกรณ์สื่อสาร บ่อยครั้งมีผลกระทบมากกว่าที่เราคิด จึงจำเป็นต้องสนับสนุนให้ประเทศต่าง ๆ และผู้มีอำนาจใช้มาตรการทุกอย่างเพื่อปิดเว็บไซต์ที่เป็นอันตรายต่อศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ศักดิ์ศรีของสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งศักดิ์ศรีของเด็ก พี่น้องชายหญิง อาชญากรรมต้องไม่มีสิทธิในเสรีภาพ มีความจำเป็นอย่างที่สุดที่จะต้องปราบปรามสิ่งน่าเกลียดน่าชังเหล่านี้ด้วยความตั้งใจมุ่งมั่นที่เด็ดขาด ต้องเฝ้าระวังและใช้ความพยายามทุกอย่างในการพัฒนาเยาวชนไม่ให้ถูกรบกวนหรือวอกแวกจากการเข้าสู่ลามกอนาบัดสื่อที่ไม่มีการควบคุมซึ่งทั้งผลเป็นไว้ในสมองและจิตใจของเยาวชน เราต้องสร้างหลักประกันว่าเยาวชนชายหญิงโดยเฉพาะสามเณรและนักบวชจะไม่ตกเป็นทาสของการเสพติดสื่อที่มีพื้นฐานอยู่บนการเอาใจเปรียบและการสร้างอาชญากรรมล่วงละเมิดต่อผู้บริสุทธิ์และดูถูกดูแคลนในศักดิ์ศรีของสตรีและผู้เป็นมนุษย์ ตรงนี้เราควรนึกถึงมาตรการใหม่ในกฎหมายชื่อ “*graviora delicta*” ที่ได้รับการอนุมัติจากพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ในปี ค.ศ 2010 ซึ่งรวมถึงอาชญากรรมประเภทใหม่ “การได้มา การเป็นเจ้าของ หรือการเผยแพร่สื่อลามกอนาบัดสื่อของผู้เยาว์.. ไม่ว่าจะด้วยวิธีใดหรือใช้เทคโนโลยีไม่ว่าจะประเภทไหน” กฎนี้พูดถึงผู้เยาว์ “ที่มีอายุน้อยกว่า 14 ปี” บัดนี้เรากำลังพิจารณากันว่าควรจะระบุอายุสูงขึ้นเพื่อขยายการคุ้มครองผู้เยาว์และเพื่อชี้ให้เห็นถึงความสาหัสแห่งการกระทำดังกล่าว

8. เช็กส์ทัวร์ พฤติกรรม วิธีการมองผู้อื่น หัวใจศิษย์พระเยซูและผู้รับใช้ต้องเห็นฉายาของพระเจ้าในทุกคนเสมอโดยเริ่มจากผู้ไร้เดียงสาที่สุด เมื่อตั้งสมมุติฐานบนความเคารพอย่างจริงแท้ในศักดิ์ศรีของผู้อื่นเท่านั้น เราจึงจะสามารถปกป้องคุ้มครองพวกเขาจากอำนาจเถื่อนของการใช้ความรุนแรง การเอารัดเอาเปรียบ การล่วงละเมิด การคอร์รัปชัน และรับใช้พวกเขาในวิธีที่น่าเชื่อถือในการเจริญเติบโตแบบองค์รวมทั้งฝ่ายกายและจิตใจ ในการพบปะกับผู้อื่นและพระเจ้า การต่อสู้กับเช็กส์ทัวร์ต้องเรียกร้องให้เป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายและเรียกร้องให้ผู้ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมนี้ได้รับการชดเชยและได้รับความช่วยเหลือให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้ตามปกติ ชุมชนพระศาสนจักรถูกเรียกร้องให้เพิ่มความเข้มข้นให้การอภิบาลบุคคลที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพฤติกรรมเช็กส์ทัวร์ ในบรรดาคนเหล่านี้ ผู้ที่มีความอ่อนแอมากที่สุดที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือก็คือบรรดาสตรี ผู้เยาว์ และเด็ก แต่กลุ่มท้ายนี้ต้องการรูปแบบพิเศษของการปกป้องและการดูแลเอาใจใส่ เจ้าหน้าที่ภาครัฐต้องจัดการเรื่องนี้เป็นอันดับแรกและเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการค้าและการเอารัดเอาเปรียบเด็กในเรื่องเศรษฐกิจ เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายนี้ต้องมีการประสานความพยายามในทุกระดับของสังคมและร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับองค์กรสากลเพื่อจะได้บรรลุถึงกรอบกฎหมายที่สามารถปกป้องคุ้มครองเด็กจากการเอารัดเอาเปรียบจากการเอารัดเอาเปรียบทางเพศด้วยเช็กส์ทัวร์และสร้างหลักประกันว่าผู้ที่ล่วงละเมิดจะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย [16]

ข้าพเจ้าขอขอบคุณอย่างจริงใจต่อบรรดาพระสงฆ์และผู้ถวายตัวที่รับใช้พระเจ้าด้วยความซื่อสัตย์อย่างหมดหัวใจ และรู้สึกว้าวุ่นเสียเกียรติและไม่ได้รับความเชื่อถือเพราะพฤติกรรมน่าอับอายของเพื่อนร่วมพันธกิจบางคน เราทุกคนไม่ว่าจะเป็นพระศาสนจักร ผู้ถวายตัว ประชากรของพระเจ้า และแม้พระเจ้าเองต่างได้รับผลกระทบจากความไม่ซื่อสัตย์ของพวกเขา ในนามของพระศาสนจักรทั้งมวลข้าพเจ้าขอขอบคุณพระสงฆ์ส่วนใหญ่ที่ไม่เพียงแต่จะซื่อสัตย์ต่อความเป็นพหุมรรยของตนเท่านั้น แต่ยังอุทิศชีวิตในการทำพันธกิจของทุกวันนี้ที่ยากขึ้นเนื่องมาจากการเป็นที่สะดุดของพี่น้องไม่กี่คน เช่นเดียวกันข้าพเจ้าต้องขอบใจสัตบุรุษที่ตระหนักถึงความดีของนายชุมพาลของพวกเรา สวดภาวนาให้พวกเขา และสนับสนุนพวกเขา

[16] Cf. *Final Document of the VI World Congress on the Pastoral Care of Tourism*, 27 July 2004.

สุดท้าย ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะย้ำถึงความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนความชั่วร้ายนี้ให้เป็นโอกาสเพื่อการชำระล้าง ให้เราดูตัวอย่างของเอดิธ สเตน (Edith Stein) นักบุญเทเรซา เบเนดิกตาแห่งไมกาสเซน ด้วยความมั่นใจว่า “ในราตรีที่มีดมิตที่สุด บรรดาประกาศผู้ยิ่งใหญ่และบรรดานักบุญต่างพากันลุกขึ้น ด้วยว่าธารน้ำประทานชีวิตแห่งชีวิตที่เป็นพระธรรมล้ำลึกนั้นก็ยังมองเห็นไม่ได้ แน่แน่นอนว่าเหตุการณ์แห่งประวัติศาสตร์โลกได้รับอิทธิพลสำหรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตส่วนตัวของเรา นี่เป็นสิ่งที่เราจะรู้ผลจากดวงวิญญาณเหล่านั้นที่ดำรงประวัติศาสตร์ไม่พูดถึง และดวงวิญญาณเหล่านั้นที่เราต้องขอบใจสำหรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตส่วนตัวของเรา นี่เป็นอะไรที่เราจะทราบได้ก็แต่ในวันนั้นเมื่อทุกสิ่งที่ซ่อนไว้จะถูกเผยออกมาในที่แจ้ง ” ประชากรที่ซื่อสัตย์และศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้าในความเจียบประจำวันในหลากหลายรูปแบบและหนทางจะยังคงแสดงและยืนยันด้วยความหวังที่ “เข้มแข็ง” ว่า พระเจ้าไม่เคยทอดทิ้งเรา แต่ทรงคอยอุ้มชูเราอยู่เสมอในหลากหลายกรณีท่ามกลางความศรัทธาที่เจ็บปวดแห่งบุตรของพระองค์ ประชากรผู้ศักดิ์สิทธิ์ เพียรทน และซื่อสัตย์ของพระเจ้า ได้บังเกิดและได้รับการอุ้มชูจากพระเจ้าเป็นหน้าต่างที่ดีที่สุดของพระศาสนจักรผู้ประกาศ ซึ่งทำให้พระเจ้าเป็นศูนย์กลางในการอุทิศตนเองประจำวัน จะเป็นประชากรศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้านี้แหละที่จะเป็นผู้ไถ่กู้พวกเราจากโรคร้ายแห่งความคิดที่ว่าบรรพชิตเป็นใหญ่อันเป็นที่มาของดินที่อุดมสมบูรณ์สำหรับความอภัยสอดรู้ทั้งหลายเหล่านี้

ผลดีที่สุดและการแก้ไขที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดที่เราสามารถมอบให้กับผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ แก่ประชากรแห่งพระศาสนจักรผู้เป็นมารดาศักดิ์สิทธิ์ และแก่อีกทั้งโลกคือการมุ่งมั่นที่จะกลับใจทั้งส่วนตัวและร่วมกัน ความสุภาพ ถ่อมตนที่แท้จริงที่จะเรียนรู้ การฟัง การช่วยปกป้องคุ้มครองผู้ที่มีความอ่อนแอมากที่สุด

ข้าพเจ้าขอยืนยันจากใจว่าเราจะทำสงครามอย่างเบ็ดเสร็จกับการล่วงละเมิดต่อผู้เยาว์ทั้งในเรื่องทางเพศ และเรื่องอื่น ๆ ทั้งในส่วนของกลุ่มผู้มีอำนาจและบุคคลทั่วไป เพราะเรากำลังจัดการกับอาชญากรรมที่น่ารังเกียจที่ต้องขจัดออกไปจากโลกนี้ให้ได้ นี่เป็นการเรียกร้องจากเหยื่อหลายคนที่ย่ำแย่อยู่ในครอบครัวและในที่พักพิงต่าง ๆ ในสังคมของเรา

(ตัวอย่าง)

**นโยบายของโรงเรียน
ในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน**

นโยบายของโรงเรียน ในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน

เพื่อให้โรงเรียนเป็นสนามและเป็นฐานของการประกาศข่าวดี โรงเรียนต้องเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยและนักเรียนได้สัมผัสความรักและความเมตตาของพระเจ้าผ่านการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรโรงเรียนทุกคน บนพื้นฐานของความเคารพในศักดิ์ศรี และความเสมอภาค เพื่อให้พวกเขาได้รับการพัฒนาและเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ และสามารถค้นหาและค้นพบกระแสเรียกที่พระเจ้าประทานให้พวกเขาแต่ละคน เพื่อร่วมกันสร้างโลกที่ดีกว่าเดิม

ทั้งนี้ เพื่อสร้างหลักประกันว่า นักเรียนทุกคนของโรงเรียนจะได้รับการปกป้องและคุ้มครองสิทธิความเป็นมนุษย์ของตน โรงเรียนจึงประกาศนโยบายโรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. การปกป้องและคุ้มครองนักเรียนเป็นมาตรการที่โรงเรียนดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้แน่ใจว่า นักเรียนทุกคนเติบโตในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย อบอวลไปด้วยความรักและเอื้ออาทร และได้รับการพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกมิติ ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และจิตวิญญาณ จนเต็มตามศักยภาพของเขาคือ นักเรียนได้รับการปกป้องคุ้มครองจากการล่วงละเมิดใด ๆ บุคลากรของโรงเรียนทุกคนจึงต้องตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบนี้ ทั้งในทางวิชาชีพและทางจรรยาบรรณ และจะต้องร่วมในวิถีปฏิบัติอย่างเป็นหนึ่งเดียวกันในชีวิตโรงเรียน

2. การเฝ้าระวังและการดำเนินการในการปกป้องและคุ้มครองนักเรียนเป็นการรับรองสิทธิความเป็นมนุษย์ของนักเรียน ตามข้อความเชื่อคาทอลิก ข้อเรียกร้องของพระศาสนจักร กฎบัตรของสหประชาชาติ และกฎหมายบ้านเมือง เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนจะปลอดภัยจากการถูกล่วงละเมิดใด ๆ ทั้งทางด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และทางเพศ รวมถึงปลอดภัยจากการถูกล่อลวงปล้นสะดม

3. เพื่อให้บุคลากรโรงเรียนมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ โรงเรียนกำหนดและอธิบายประเภทและความหมายเชิงพฤติกรรมของการล่วงละเมิดด้านต่าง ๆ และยังได้ให้ตัวอย่างของร่องรอยของการถูกล่วงละเมิดไว้ในแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียน เพื่อให้บุคลากรของโรงเรียนสามารถดูแล สังเกต เฝ้าระวัง และแจ้งเหตุสงสัยหากเกิดการล่วงละเมิดนักเรียนได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที

4. โรงเรียนกำหนดแนวทางการปฏิบัติของบุคลากรโรงเรียนต่อนักเรียนอย่างมีอาชีวะ แนวทางการปฏิบัติด้านความปลอดภัย แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางเพศและการสัมผัสทางกายภาพ รวมถึงการปฏิบัติผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อเป็นข้อกำหนดในการปฏิบัติต่อนักเรียน บุคลากรโรงเรียนต้องตระหนักเสมอว่า ทุกคนต้องใช้ดุลยพินิจด้วยจรรยาบรรณทางวิชาชีพในการกำหนดพฤติกรรมของตนเองตลอดเวลาที่มีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน อันเป็นการส่งเสริมศักดิ์ศรีของทุกคน

5. โรงเรียนกำหนดและบังคับใช้แนวทางการปฏิบัติเพื่อปกป้องคุ้มครองนักเรียน โดยเริ่มตั้งแต่การสรรหาและรับบุคลากรเข้ามาทำงานในโรงเรียน เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากรโรงเรียนทุกคนเป็นผู้เหมาะสมที่จะปฏิบัติงานกับเด็ก รวมทั้งกำหนดให้มีการตรวจสอบและประเมินบุคคลหรือองค์กรใด ๆ ที่เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมใด ๆ ของโรงเรียน และจัดให้บุคคลเหล่านั้นลงนามในคำรับรองในคำสัญญาของบุคลากรโรงเรียนในการปฏิบัติต่อนักเรียนก่อนเข้าร่วมงานกับโรงเรียนด้วย

6. โรงเรียนกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติในกรณีมีเหตุสงสัยว่า มีการล่อลวงละเมิดนักเรียน สำหรับบุคลากรโรงเรียน เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน แจ้งเหตุ รายงานและตรวจสอบข้อเท็จจริง รวมถึงข้อปฏิบัติหากมีการล่อลวงละเมิดเกิดขึ้น ในการดูแลและสนับสนุนนักเรียนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ โดยมีการหารือร่วมกับผู้ปกครอง และในกรณีที่จำเป็นและเหมาะสมจะปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือหน่วยงานภายนอก การดำเนินการทั้งหมดนี้จะทำอย่างรวดเร็ว รอบคอบ และเป็นธรรมกับทุกฝ่าย โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของนักเรียนเป็นสำคัญ ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องเก็บรักษาเป็นความลับโดยเคร่งครัด และจะเปิดเผยเฉพาะแก่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องภายในโรงเรียน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในกรณีจำเป็นเท่านั้น หากการล่อลวงละเมิดเด็กเกี่ยวข้องกับบุคลากรของโรงเรียน โรงเรียนต้องดำเนินการตามนโยบายหลักจริยธรรม และข้อบังคับทางวินัยของโรงเรียนโดยเคร่งครัด

7. โรงเรียนจัดตั้งคณะกรรมการในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน ให้เป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบาย และแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน คณะทำงานขึ้นตรงและรายงานต่อผู้อำนวยการโรงเรียน ในภาระหน้าที่เกี่ยวกับการกำกับ ติดตามและดำเนินการปกป้องคุ้มครองนักเรียน

8. ผู้อำนวยการมีหน้าที่ในการรายงานการดำเนินงานในการปกป้องและคุ้มครองนักเรียนต่อคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นวาระประจำปี และคณะกรรมการบริหารโรงเรียนต้องทบทวนและปรับปรุงให้ทันสมัยซึ่งนโยบายในการปกป้องคุ้มครองของนักเรียนอย่างน้อยในทุก 3 ปี

นโยบายนี้ได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียน และเริ่มบังคับใช้ เมื่อวันที่.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน

(ชื่อโรงเรียน)

(ตัวอย่าง)

**คู่มือปฏิบัติของโรงเรียน
ในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน**

คู่มือปฏิบัติของโรงเรียนในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน

สารบัญ

1. ที่มา หลักการและวัตถุประสงค์
 - 1.1 ที่มา
 - 1.2 หลักการและวัตถุประสงค์
 2. การทำงานในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน
 - 2.1 การแต่งตั้งคณะทำงาน
 - 2.2 บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะทำงาน
 - 2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
 - 2.4 การสรรหาหรือการว่าจ้างบุคลากรโรงเรียน
 - 2.5 การอบรมและให้ความรู้ในการคุ้มครองนักเรียน
 3. ข้อกำหนดในการปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 3.1 แนวทางการปฏิบัติทั่วไป
 - 3.2 การปฏิบัติด้านความปลอดภัย
 - 3.3 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
 - 3.4 การสัมผัสทางกายภาพ
 - 3.5 การปฏิบัติผ่านสื่อออนไลน์
 4. การล่วงละเมิดเด็ก
 - 4.1 ประเภทและความหมายของการล่วงละเมิดเด็ก
 - 4.2 การล่วงละเมิดระหว่างนักเรียนด้วยกัน
 - 4.3 หน้าที่ของบุคลากรโรงเรียน
 5. ขั้นตอนในการแจ้งเหตุสงสัยและดำเนินการเมื่อมีการล่วงละเมิดต่อนักเรียน
 - ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2 การพิจารณาและตัดสินใจในการดำเนินการ
 - 3 การสนับสนุนและช่วยเหลือต่อเนื่อง
- ภาคผนวก ก. แลงการณ์นโยบายมาตรฐานในการปกป้องคุ้มครองเด็ก / ผู้เยาว์
- ข. กฎหมายคุ้มครองเด็ก
- ค. คำประกาศรับรองสิทธิและการคุ้มครองนักเรียน
- ง. คำสัญญาของบุคลากรโรงเรียนในการปฏิบัติต่อนักเรียน

คู่มือปฏิบัติของโรงเรียน ในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน

เพื่อให้โรงเรียนเป็นสนามและเป็นฐานของการประกาศข่าวดี โรงเรียนต้องเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย และนักเรียนได้รู้จักพระเจ้าและสัมผัสความรักและความเมตตาของพระเจ้า ผ่านการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร โรงเรียนทุกคนบนพื้นฐานของความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความเสมอภาค ทั้งนี้ เพื่อให้พวกเขา พัฒนาและเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ และสามารถค้นหาและพบกระแสเรียกที่พระเจ้าประทานให้พวกเขาแต่ละคน เพื่อร่วมกันสร้างโลกที่ดีกว่าเดิม

1. ที่มา หลักการและวัตถุประสงค์

1.1 ที่มา

แนวทางการปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นตามจิตตารมณ์พระวรสาร ข้อเรียกร้องของพระศาสนจักรสากล พระศาสนจักรในประเทศไทย กฎหมายบ้านเมือง และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ที่พึงมีของโรงเรียนและบุคลากร โรงเรียน

ก. อัตลักษณ์ของโรงเรียนคาทอลิก

พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ตามฉายาลักษณะของพระองค์และทรงมอบความรักอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยส่งพระเยซูคริสตเจ้าพระบุตรของพระองค์มาบังเกิดเป็นมนุษย์ เพื่อการไถ่กู้มนุษย์ให้รอดพ้น มนุษย์จึงพึงเคารพในศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่นอย่างจริงจัง เพื่อสะท้อนถึงหลักการพื้นฐานนี้ สมณสาส์นโรงเรียนคาทอลิก ค.ศ. 1978 ได้ระบุพันธกิจของโรงเรียนคาทอลิกไว้ว่า

“โรงเรียนคาทอลิกมีพันธกิจเพื่อการพัฒนามนุษย์ทั้งครบ เพราะในพระคริสต์ผู้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบที่คุณค่าของมนุษย์ทั้งมวลจะพบกับความบริบูรณ์และเป็นหนึ่งเดียว นี่คือฐานรากของคุณลักษณะความเป็นคาทอลิกของโรงเรียน โดยเฉพาะหน้าที่ในการปลูกฝังคุณค่าของมนุษย์ตามสิทธิอันชอบธรรมของโรงเรียนคาทอลิกที่สอดคล้องกับพันธกิจในการรับใช้มนุษย์ทั้งมวลนั้นมีต้นกำเนิดในองค์พระคริสตเจ้า พระองค์คือผู้ทำให้มนุษย์เป็นผู้มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี ทำให้ชีวิตมนุษย์มีความหมาย และเป็นต้นแบบที่โรงเรียนคาทอลิกมอบให้นักเรียนทุกคน”

(โรงเรียนคาทอลิก, 1978 ข้อ 35)

ดังนั้น โรงเรียนคาทอลิกเชื่อว่าเด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิที่จะ

- (1) เติบโตในสภาพแวดล้อมที่มั่นคง ปลอดภัย และเอื้ออาทร
- (2) ได้รับการรับฟัง และได้รับความเคารพในฐานะบุคคล
- (3) ได้รับการเห็นคุณค่าโดยไม่คำนึงถึง เชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรม ศาสนา เพศ และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
- (4) ได้รับการปกป้องจากการทำร้ายต่าง ๆ รวมทั้งการถูกทอดทิ้ง ล่วงละเมิด และถูกเอารัดเอาเปรียบ

ด้วยเหตุผลนี้ ผู้ใหญ่ทุกคนในโรงเรียนคาทอลิกจึงมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันที่จะ

- (1) สร้างความมั่นใจว่า เด็กและเยาวชนได้รับการปกป้องดูแล
- (2) สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มั่นคง และอบอุ่นด้วยความรักและทุ่มเทเอาใจใส่
- (3) ให้การสนับสนุน กระตุ้น และหนุนนำให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพที่พระเจ้าประทานให้

ข. นโยบายของพระศาสนจักรในประเทศไทย

สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทยได้ออกแถลงการณ์นโยบายมาตรฐานในการปกป้องคุ้มครองเด็ก/ผู้เยาว์ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม ค.ศ. 2016 ไว้ว่า

“สมาชิกทุกท่านของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทยตระหนักและเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของเด็ก/ผู้เยาว์ กล่าวคือผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และพร้อมที่จะสร้างหลักประกันให้พวกเขามีความปลอดภัยและชีวิตที่ดี สมาชิกทุกท่านของสภาพระสังฆราชฯ และผู้ร่วมงานในแต่ละสังฆมณฑล รวมทั้งคณะนักบวชชายหญิงแต่ละคณะในประเทศไทย มีหน้าที่ต้องสร้างหลักประกันว่าสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก/ผู้เยาว์”

แถลงการณ์นโยบายฯ ได้กำหนดข้อปฏิบัติในเชิงรูปธรรมที่สำคัญ คือ

- (1) ต้องพยายามอย่างที่สุดที่จะสร้างหลักประกันว่า เด็ก/ผู้เยาว์ ซึ่งอยู่ในสภาวะอันเสี่ยงที่จะได้รับอันตราย ต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นอันดับแรกและได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพ โดยให้สิทธิพวกเขาได้รับการปกป้องคุ้มครองสวัสดิภาพของพวกเขา และได้รับการส่งเสริม
- (2) ต้องลดความเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุดเพื่อปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของเด็ก/ผู้เยาว์ ซึ่งอยู่ในสภาวะล่อแหลมอันอาจจะได้รับอันตราย

รายละเอียดเพื่อการศึกษาและความเข้าใจเพิ่มเติมมีอยู่ใน ภาคผนวก ก. แถลงการณ์นโยบายมาตรฐานในการปกป้องคุ้มครองเด็ก/ผู้เยาว์

นอกจากนี้ กฎกฤษฎีกาสมัชชาใหญ่ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย ค.ศ. 2015 กำหนดให้สถานศึกษาคาทอลิกต้องเป็นสนามและเป็นฐานแห่งการประกาศข่าวดีอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแปลงบ่มเพาะคุณค่าชีวิตตามแนวทางพระวรสารที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้รู้จักพระเจ้า สัมผัสความรักและความเมตตาของพระเจ้า โดยต้องทำให้เอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของการศึกษาคาทอลิกปรากฏอย่างชัดเจนเสมอ และต้องบริหารจัดการการเรียนการสอนโดยครูและบุคลากรที่ยึดถืออย่างมั่นคงในคุณค่าแห่งพระวรสารและวัฒนธรรมแบบคาทอลิกอย่างต่อเนื่องจนผู้อำนวย การ ครู และบุคลากรทุกคนทุกระดับเจริญชีวิตเป็นแบบอย่างแก่ทุกคน (ข้อ 25)

ค. กฎหมายคุ้มครองเด็ก

พระราชบัญญัติ คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กำหนดถึงการคุ้มครองเด็ก ส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโรงเรียนดังต่อไปนี้

(1) การปฏิบัติคุ้มครองเด็ก

กฎหมายกำหนดให้การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่มีการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ผู้ปกครองต้องให้การเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กตามสมควรโดยยึดขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ กฎหมายยังบัญญัติถึงข้อห้ามการกระทำต่อเด็กไว้ด้วย

(2) การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา

กฎหมายกำหนดให้โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครอง เพื่อการส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา และกำหนดให้นักเรียนและนักศึกษาต้องแต่งกายและต้องประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียน

รายละเอียดเพื่อการศึกษาความเข้าใจเพิ่มเติมมีอยู่ใน ภาคผนวก ข. กฎหมายคุ้มครองเด็ก

1.2 หลักการและวัตถุประสงค์

คู่มือปฏิบัติในการปกป้องคุ้มครองนักเรียนจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรโรงเรียนทุกคนปฏิบัติเพื่อปกป้องคุ้มครองนักเรียนให้ปลอดภัยและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สามารถเติบโตและพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่และได้รับการคุ้มครองให้ปราศจากการล่วงละเมิดใด ๆ ซึ่งรวมถึงหน้าที่โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนนักเรียนที่ถูกล่วงละเมิดจนแน่ใจได้ว่านักเรียนสามารถปรับตัวและพฤติกรรมจนเข้าสู่สภาวะปกติได้

เพื่อเป็นหลักประกันว่า นักเรียนจะได้รับการส่งเสริมศักดิ์ศรี ปกป้องสิทธิที่พึงมีและรับการคุ้มครองจากการล่วงละเมิดต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในโรงเรียน คู่มือปฏิบัติจึงมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(1) เพื่อการส่งเสริมศักดิ์ศรี ปกป้องสิทธิ และป้องกันการล่วงละเมิดใด ๆ อย่างสอดคล้องกับพระวรสารในด้านความรักและอิสรภาพ ข้อเรียกร้องของพระศาสนจักร ปณิญาและกฎบัตรสหประชาชาติ กฎหมายบ้านเมือง และจรรยาบรรณวิชาชีพตามกำหนดของคุรุสภา

(2) เพื่อให้เป็นข้อปฏิบัติที่บุคลากรโรงเรียนได้ศึกษาให้เข้าใจอย่างแท้จริง นำสู่การปฏิบัติต่อนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันเองอย่างเหมาะสมกับบุคลิกภาพของแต่ละวัย

(3) เพื่อเป็นเงื่อนไขที่ชัดเจนให้เป็นที่รับทราบและเห็นชอบของบุคลากรโรงเรียนและผู้สมัครเข้าร่วมงานใหม่ของโรงเรียนทุกคน ทั้งเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและบุคลากรทั่วไป

(4) เพื่อกำหนดมาตรการและบุคลากรในการสังเกตเฝ้าระวังและแจ้งเหตุสงสัยถึงการล่วงละเมิด อย่างชัดเจนและเป็นแนวทางปฏิบัติบนพื้นฐานการเคารพสิทธิและการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดให้มีการอบรมที่เหมาะสมแก่บุคลากรโรงเรียน

คู่มือปฏิบัติในการปกป้องคุ้มครองนักเรียนนี้ใช้กับ **“บุคลากรโรงเรียนทุกคน”** ซึ่งหมายความถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะบุคคล ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้รับใบอนุญาต คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้อำนวยการ รองและผู้ช่วยผู้อำนวยการ
- (2) บุคลากรที่รับค่าจ้างทุกคนในโรงเรียน ได้แก่ ครู ผู้ช่วยสอน พนักงานธุรการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ แม่ครัว แม่บ้าน นักการภารโรง
- (3) ผู้จัดกิจกรรมจากภายนอกในบางเวลา รวมถึง ที่ปรึกษา วิทยากรรับเชิญ ผู้เชี่ยวชาญรับเชิญ
- (4) ผู้ฝึกสอน อาสาสมัคร นิสิตนักศึกษาฝึกสอน
- (5) ผู้รับจ้าง รวมถึง ผู้รับเหมางานต่าง ๆ ผู้ที่มาค้าขายในโรงเรียน
- (6) ผู้ปกครอง ผู้ร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

นักเรียนผู้ได้รับการปกป้องคุ้มครองตามคู่มือปฏิบัตินี้ นอกจากหมายถึง เด็ก ผู้เยาว์ เยาวชน ผู้รับการศึกษาจากโรงเรียนแล้ว ยังหมายความรวมถึงเด็กและผู้เยาว์ทุกคนที่โรงเรียน บุคลากรโรงเรียน และนักเรียนของโรงเรียน เข้าไปเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมของโรงเรียนด้วย

โรงเรียนได้จัดทำประกาศรับรองสิทธิและการปกป้องคุ้มครองของโรงเรียนเพื่อให้ทราบถึงข้อพึงปฏิบัติอันเป็นประกันและมาตรฐานการดูแลสูงสุดอย่างต่อเนื่อง และได้ตีตประกาศนี้ตามที่ต่าง ๆ ในบริเวณโรงเรียนที่บุคลากรโรงเรียนและบุคคลที่มาติดต่อ สามารถเห็นและอ่านได้ง่ายและจะนำไปปรับใช้ โรงเรียนจะปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงคำประกาศนี้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ ตัวอย่างคำประกาศมีอยู่ในภาคผนวก ค. คำประกาศรับรองสิทธิและการปกป้องคุ้มครองนักเรียน

2. การทำงานในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน

บุคลากรโรงเรียนทุกคนจะต้องตระหนักและรับรู้ถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ในการให้ความสนับสนุนและความสำคัญต่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของนักเรียน อีกทั้ง หากมีเหตุการณ์หรือพฤติกรรมน่าสงสัยถึงการล่วงละเมิดต่อนักเรียน จะต้องรายงานเรื่องดังกล่าวต่อโรงเรียนทันที นอกจากนี้ บุคลากรโรงเรียนในทุกกระดับ ต้องรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนในการดำเนินการตามนโยบายปกป้องคุ้มครองนักเรียน เพื่อกำกับ ติดตาม และดำเนินการตามนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

โรงเรียนจัดตั้งคณะทำงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน ดังต่อไปนี้

2.1 การแต่งตั้งคณะทำงาน

คณะทำงานในการปกป้องและคุ้มครองนักเรียนประกอบด้วยสมาชิก ดังต่อไปนี้

1. รอง/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้รับผิดชอบด้านสวัสดิภาพของนักเรียน เป็นหัวหน้าคณะทำงาน
2. ครูหัวหน้าแนะแนว เป็นเลขานุการคณะทำงาน
3. ครูหัวหน้าช่วงชั้นอนุบาล
4. ครูหัวหน้าช่วงชั้นประถม
5. ครูหัวหน้าช่วงชั้นมัธยม
6. ครูจิตตาศาสตร
7. ครูพยาบาล
8. ผู้แทนผู้ปกครอง
9. ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก (ถ้ามี)

คณะทำงานขึ้นตรงและรายงานต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในภาระหน้าที่เกี่ยวกับการกำกับ ติดตามและดำเนินการเรื่องการปกป้องคุ้มครองนักเรียน

2.2 บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะทำงาน

บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะทำงาน มีดังต่อไปนี้

1. เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบและให้การสนับสนุนการปกป้องคุ้มครองนักเรียน รวมถึงมาตรการส่งเสริมความปลอดภัย ผลักดันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิด โดยมีแผนงาน ผู้รับผิดชอบ และการติดตามตรวจสอบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
2. ริเริ่ม พัฒนา และดำเนินการตามมาตรการปกป้องคุ้มครองนักเรียน
3. กำกับ ดูแลและควบคุมการดำเนินการหากเกิดการล่วงละเมิด รวมถึงการสรรหาและว่าจ้างบุคลากรให้ความรู้และฝึกอบรม ให้เป็นไปตามนโยบายและคู่มือปฏิบัติงานนี้
4. สำรวจ เฝ้าระวัง และติดตาม เมื่อมีเหตุอันสงสัย หรือมีเหตุในการล่วงละเมิดนักเรียน เพื่อสนับสนุนดูแลและพัฒนาเด็กนักเรียนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและทัศนคติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

5. จัดการประชุมคณะทำงานอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 2 ครั้ง จัดทำรายงานสรุปต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองนักเรียน พร้อมทั้งให้ข้อมูลต่าง ๆ การอบรม การจัดสรรงบประมาณ และการวางระบบที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองสวัสดิภาพนักเรียน

6. จัดเก็บ วางระบบการเก็บรักษา และบริหารจัดการรายงาน แฟ้มข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการล่วงละเมิดนักเรียน

7. จัดการประชุมรายปีเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน การรับฟังความเห็นของผู้ปกครอง และการวางแผนพัฒนาประจำปีเกี่ยวกับแนวทางการปกป้องคุ้มครองนักเรียน เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารโรงเรียนต่อไป

2.3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจะดำเนินการร่วมกับสมาคมผู้ปกครองและสมาคมนี้ถือว่าเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการสนับสนุน ช่วยเหลือ และส่งเสริมการปฏิบัติตามนโยบาย อีกทั้งให้ความตระหนักรู้แก่สังคม

คณะทำงานจะต้องมีการทำแบบสำรวจและเปิดการอบรมให้แก่ผู้ปกครอง นอกจากนี้ สมาคมผู้ปกครองและครูยังต้องส่งตัวแทนเพื่อเข้าร่วมประชุมคณะทำงาน และเข้าร่วมการประชุมแบบกลุ่มย่อย (Focus Group) ที่โรงเรียนจัดขึ้นเป็นประจำปีด้วย

2.4 การสรรหาหรือการว่าจ้างบุคลากรโรงเรียน

กระบวนการสรรหาหรือการว่าจ้างบุคลากรโรงเรียนทุกตำแหน่งนั้น ถือว่าเป็นกระบวนการกลั่นกรองในขั้นตอนเรื่องนโยบายการปกป้องคุ้มครองนักเรียน โรงเรียนจึงตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องการดำเนินการคัดกรองบุคลากรที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการสรรหาและว่าจ้าง ตรวจสอบและเก็บข้อมูลที่เพียงพอเพื่อให้โรงเรียนมีบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยโรงเรียนจะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนจะค้นหาและตรวจสอบข้อมูลจากสารบบของโรงเรียนทั่วประเทศ ในกรณีที่บุคลากรต่างชาติ ให้รวมถึงประเทศอื่น ๆ ที่บุคลากรคนนั้นเคยทำงานด้วย

2. การอ้างอิงบุคคลของบุคลากรนั้น ประกอบด้วยบุคคลอ้างอิง 2 คน ซึ่งหนึ่งในสองคนนั้นจะต้องเป็นนายจ้างปัจจุบันของบุคคลนั้น หรือหากเป็นผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ คนหนึ่งนั้นต้องเป็นอาจารย์ประจำของสถาบันการศึกษาที่บุคคลนั้นสำเร็จการศึกษา

3. หากบุคคลนั้นเคยทำงานมากกว่า 2 โรงเรียน ในช่วงระยะเวลา 5 ปี บุคคลนั้นจะต้องแจ้งหมายเลขโทรศัพท์ของโรงเรียนที่เป็นนายจ้างก่อนหน้าให้แก่โรงเรียนด้วย เพื่อที่โรงเรียนจะตรวจสอบถึงสาเหตุที่บุคคลนั้นลาออก และประเมินว่าสาเหตุนั้นเป็นเรื่องที่อาจเกี่ยวกับความปลอดภัยของนักเรียนหรือไม่

4. บุคลากรโรงเรียนที่เข้ามาใหม่นั้นจะต้องอ่านและลงลายมือชื่อเพื่อยืนยันว่าตนได้อ่าน ทำความเข้าใจและตกลงปฏิบัติตามนโยบายเรื่องการปกป้องคุ้มครองนักเรียนและการประพฤติปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างเคร่งครัด

2.5 การอบรมและให้ความรู้ในการคุ้มครองนักเรียน

คณะกรรมการในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน จะต้องดำเนินการให้มีการอบรมให้ความรู้ในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน รวมถึงดำเนินการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดให้มีระเบียบวาระเรื่องการปกป้องคุ้มครองนักเรียนเมื่อมีการจัดอบรมหรือการประชุมของบุคลากรโรงเรียนอยู่เสมอ
2. จัดอบรมบุคลากรโรงเรียนทุกคนเรื่องการปกป้องคุ้มครองนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยถือว่าการอบรมนั้นเป็นภาคบังคับ
3. จัดอบรมเรื่องการปกป้องคุ้มครองนักเรียนบุคลากรใหม่ของโรงเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการแนะนำโรงเรียน
4. จัดเก็บข้อมูลและเอกสารการอบรมต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการคุ้มครองนักเรียน
5. กำหนดไว้ในกฎเกณฑ์ข้อบังคับทั่วไปของบุคลากรโรงเรียนเกี่ยวกับความประพฤติและข้อพึงปฏิบัติของบุคลากรให้สามารถค้นหาได้ง่ายจากคู่มือบุคลากรโรงเรียน
6. เมื่อเริ่มปีการศึกษา จะต้องแจ้งข้อมูล กฎระเบียบข้อบังคับและขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคุ้มครองนักเรียน ให้แก่บุคลากรโรงเรียน
7. สมาชิกของคณะกรรมการปกป้องคุ้มครองนักเรียนจะต้องเข้ารับการอบรมและการศึกษาข้อมูลใหม่ ๆ อยู่เสมอจากหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ที่ดีและทันสมัยอยู่เสมอ

3. ข้อกำหนดในการปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ (Professional Code of Conduct)

เพื่อให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยสำหรับนักเรียนทุกคน บนพื้นฐานของการเคารพในสิทธิ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของทุกคน การปฏิบัติต่อนักเรียนจึงต้องเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม บุคลากรโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นผู้รับค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติต่อนักเรียนฉบับนี้อย่างเคร่งครัด

3.1 แนวทางการปฏิบัติทั่วไป

บุคลากรโรงเรียนต้องปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพ บนพื้นฐานของการเคารพให้เกียรติและความเสมอภาค โดยมุ่งหมายให้นักเรียนเกิดการพัฒนาและการเรียนรู้เป็นสำคัญ แนวทางการปฏิบัติทั่วไป มีดังต่อไปนี้

1. ปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างมีอาชีวะ มีจรรยาบรรณและด้วยความเคารพและให้เกียรติ
2. ปฏิบัติต่อนักเรียนด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่คำนึงถึง เพศ อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ ศาสนา และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว
3. ใช้ความรักเมตตาในการปรับพฤติกรรมนักเรียน และไม่ใช้ความรุนแรงทุกประเภท ไม่ว่าด้วยวาจาหรือด้วยการกระทำ โดยเฉพาะในการลงโทษนักเรียน
4. รักษาสถานภาพครูอย่างชัดเจน และไม่ติดต่อสัมพันธ์กับนักเรียนทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ชมภาพยนตร์ เทียวเตร็ดเตร่ด้วยกัน
5. ชมเชย เสริมแรง และให้กำลังใจ และไม่ใช้วาจาในเชิงเสียดสี ดูหมิ่น ล้อเลียน หมิ่นประมาทนักเรียน
6. ต้องช่วยเฝ้าระวังและปกป้องนักเรียนด้วยการรายงานผู้รับผิดชอบโดยพลัน หากพบเห็นหรือรับรู้การล่วงละเมิดใด ๆ
7. ไม่ดื่มเครื่องดื่มหรืออาหารที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ในขณะที่ปฏิบัติงานอยู่ หรืออยู่ในเวลาทำงาน
8. ไม่คุกคาม ทะเลาะวิวาท หรือข่มขู่บุคคลอื่นภายในบริเวณโรงเรียน
9. ไม่ใช้สถานะบุคลากรโรงเรียนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว หรือก่อให้เกิดความเสียหายทางชื่อเสียงของโรงเรียน หรือของตนเองอันส่งผลต่อชื่อเสียงของโรงเรียน
10. ไม่แสดงความอันเป็นเท็จ หรือทำให้ผู้อื่นสำคัญผิดในตำแหน่ง คุณสมบัติ หรือประสบการณ์ของตน

ทั้งนี้ บุคลากรโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนเป็นหลัก และยกระดับมาตรฐานความประพฤติของตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอ โดยไม่นำความคิดเห็นและอารมณ์ที่ไม่สร้างสรรค์เป็นบวกเข้ามาเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่า การปฏิบัติต่อนักเรียนลักษณะใดถือเป็นการปฏิบัติที่เหมาะสมหรือไม่ ให้ขอคำปรึกษาจากคณะกรรมการในการปกป้องคุ้มครองนักเรียน เพื่อหาข้อสรุปก่อนที่จะปฏิบัติต่อนักเรียนในลักษณะดังกล่าว

3.2 การปฏิบัติด้านความปลอดภัย

บุคลากรโรงเรียนต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและสวัสดิภาพของนักเรียนเป็นอันดับแรก และต้องปฏิบัติตามต่อไปนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจในขั้นตอนและข้อตกลงเรื่องความปลอดภัยในสวัสดิภาพของนักเรียน และเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติ และริเริ่มเสนอแนะในการปรับปรุงอยู่เสมอ
2. ต้องรักษาความลับ และความเป็นส่วนตัวของนักเรียนเว้นแต่จำเป็นต้องเปิดเผยต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในกรณีเป็นที่สงสัยว่านักเรียนตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัยในสวัสดิภาพ
3. เผื่อระวังสอดส่องและช่วยกันสังเกตบุคคลภายนอกที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย หากพบบุคคลเช่นนั้น จะต้องแจ้งพนักงานรักษาความปลอดภัยให้ตรวจสอบ
4. แจ้งบุคคลผู้รับผิดชอบโดยเร็ว ในกรณีบุคลากรโรงเรียนผู้ใดมีข้อสงสัยว่านักเรียนไม่มีความปลอดภัยในสวัสดิภาพ หรือได้รับการปฏิบัติที่ผิด ที่เสี่ยงต่อความปลอดภัย
5. ไม่นัดพบนักเรียนในสถานที่อื่นนอกจากโรงเรียน รวมถึงการนัดเรียนพิเศษ โดยมิได้รับอนุมัติ อย่างชัดแจ้งจากโรงเรียนและมีเหตุอันสมควร
6. ไม่ใช่สิ่งอำนวยความสะดวก หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีไว้สำหรับนักเรียนไปในทางที่อาจส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพของนักเรียน อาทิ ห้องน้ำสำหรับนักเรียน หรือห้องแต่งตัวสำหรับนักเรียน เป็นต้น

3.3 พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

พฤติกรรมทางเพศของบุคลากรโรงเรียนกับนักเรียน เป็นสิ่งไม่เหมาะสมและผิดกฎหมาย บุคลากรโรงเรียนจึงต้องปกป้องคุ้มครองนักเรียนจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางเพศใด ๆ และต้องปฏิบัติตน ดังนี้

1. ไม่ปฏิบัติสิ่งใด ๆ ไม่เหมาะสมทางเพศต่อนักเรียน แม้ว่าการปฏิบัตินั้นอาจจะผิดกฎหมายหรือไม่ก็ตาม โดยคำนึงถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับอายุ เพศ
2. ไม่อยู่ในที่ลับตาผู้อื่นกับนักเรียนตามลำพัง เว้นแต่ในกรณีจำเป็น เช่น การสอบสัมภาษณ์ ทั้งนี้ การอยู่ตามลำพังดังกล่าวจะต้องอยู่ในสถานที่ที่สามารถมองเห็นจากภายนอกได้ง่าย
3. ไม่ใช้วาจาที่ไม่เหมาะสมในเชิงอนาจาร หรือทำให้นักเรียนรู้สึกอับอาย หรือส่อไปในทางเพศสัมพันธ์
4. ไม่ปฏิบัติต่อนักเรียนโดยมีเจตนาชอนเร้นหรือโดยชัดแจ้ง อันส่อถึงเจตนาที่ไม่สมควรทางเพศ เช่น การประพาดในเชิงชู้สาวไม่ว่าจะอยู่ภายในบริเวณโรงเรียนหรือไม่ก็ตาม
5. ในกรณีที่พบเห็นว่า บุคลากรโรงเรียนคนใดมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางเพศ จะต้องแจ้งคณะทำงานในทันที

3.4 การสัมผัสทางกายภาพ

บุคลากรโรงเรียนต้องหลีกเลี่ยงการสัมผัสทางกายภาพด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อผู้พบเห็น ไม่อยู่กับนักเรียนสองต่อสองในที่ลับตา ไม่ถูกเนื้อต้องตัว หยอกล้อ หรือเจตนาทำร้ายร่างกาย เว้นแต่เป็นไปเพื่อการเรียนการสอนตามหน้าที่ เช่น กิจกรรมกีฬา ดนตรี ทั้งนี้ต้องทำเท่าที่จำเป็นเพื่อการพัฒนาทักษะ และต้องใช้ความระมัดระวังตามหน้าที่จรรยาบรรณวิชาชีพ

ในกรณีที่ต้องมีการสัมผัสทางกายเกิดขึ้น บุคลากรโรงเรียนรายดังกล่าวจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. จะต้องคิดไตร่ตรองถึงเหตุจำเป็นในการสัมผัสเช่นนั้นอย่างมีอาชีพในฐานะครูกับศิษย์

2. จะต้องมีการอธิบายถึงความจำเป็นดังกล่าวได้
3. จะต้องใช้ความระมัดระวังอย่างสูงสุดมิให้เป็นการกระทำอนาจารต่อนักเรียน
4. การสัมผัสดังกล่าวจะต้องเป็นไปเท่าที่จำเป็นและกระทำด้วยความอ่อนโยนโดยคำนึงถึงสภาพร่างกายและจิตใจของนักเรียนเป็นสำคัญ

3.5 การปฏิบัติผ่านสื่อออนไลน์ (Social Media & Online Contact)

แม้ว่าโรงเรียนให้การสนับสนุนการใช้สื่อออนไลน์ในฐานะเครื่องมือแห่งการเรียนรู้ แต่การติดต่อสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ส่วนตัวอาจก่อให้เกิดความสับสนและความไม่เหมาะสมระหว่างนักเรียนและบุคลากรโรงเรียนได้ ดังนั้น บุคลากรโรงเรียนจึงต้องนำแนวทางการประพฤติปฏิบัติข้างต้นมาใช้ในการปฏิบัติใด ๆ ที่ดำเนินผ่านสื่อออนไลน์ด้วย และติดต่อกับนักเรียนผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ในโรงเรียนและกิจกรรมของโรงเรียนเท่านั้น

บุคลากรโรงเรียนต้องทำให้แน่ใจว่า นักเรียนจะไม่สามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์ส่วนตัวของตนได้ โดยแยกสื่อออนไลน์สำหรับการเรียนการสอนออกจากเรื่องส่วนตัวอย่างชัดเจน

บุคลากรโรงเรียนตระหนักว่า คู่มือปฏิบัติไม่สามารถเขียนแยกแยะข้อควรปฏิบัติและข้อห้ามที่ครอบคลุมในทุกกรณีได้ เพียงแต่วางแนวทางและความคาดหวังขั้นต่ำไว้ บุคลากรโรงเรียนจึงต้องใช้ดุลยพินิจด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพในการกำหนดพฤติกรรมของตนเอง ทั้งนี้ ก่อนเริ่มปีการศึกษา หรือก่อนเริ่มเข้าทำงานใหม่กับโรงเรียน บุคลากรโรงเรียนทุกคนต้องลงนามเพื่อรับรองคำสัญญาในการปฏิบัติต่อนักเรียนตามเอกสารในภาคผนวก ง. คำสัญญาของบุคลากรโรงเรียนในการปฏิบัติต่อนักเรียน

4. การล่วงละเมิดเด็ก (Child Abuse)

บุคลากรของโรงเรียนมีหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองนักเรียนทุกคน และปฏิบัติตนให้รับผิดชอบต่อนักเรียนที่อาจมีความเสี่ยงที่จะเผชิญปัญหาการถูกล่วงละเมิด บุคลากรโรงเรียนทุกท่านต้องแจ้งคณะทำงานเพื่อให้ทราบ และคณะทำงานจะดำเนินการจัดการปกป้องนักเรียน รวมถึงดำเนินคดีตามกฎหมาย บุคลากรโรงเรียนจึงต้องมีความเข้าใจเป็นอย่างดีถึงประเภทและความหมายของการล่วงละเมิด และร่องรอยของการถูกล่วงละเมิด เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ปกป้อง และคุ้มครองนักเรียนได้อย่างเต็มความสามารถและทันทั่วถึง

4.1 ประเภทและความหมายของการล่วงละเมิดเด็ก

การล่วงละเมิดแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท แต่ละประเภทมีความหมายเชิงพฤติกรรม และร่องรอยของการถูกล่วงละเมิด ดังต่อไปนี้

(1) การล่วงละเมิดทางร่างกาย หมายถึง การทำให้เกิดอันตราย หรือทำให้เสี่ยงที่จะเกิดอันตรายต่อร่างกายหรืออาจถึงแก่ชีวิตของเด็ก จากการกระทำหรือละเลยที่จะกระทำทั้งที่อยู่ในวิสัยที่พึงกระทำได้ อาจเกิดขึ้นครั้งเดียวหรือเกิดขึ้นซ้ำ ๆ โดยการกระทำดังกล่าวอาจเกิดจากการใช้ความรุนแรงหรือการพยายามให้เกิดความเจ็บปวด บาดเจ็บ หรือเป็นอันตรายต่าง ๆ หรือโดยบุคคลที่กระทำอยู่ในสถานะที่มีกำลังเหนือกว่า หรือมีอำนาจเหนือกว่าด้วยเหตุปัจจัยใด ๆ ก็ตาม การกระทำดังกล่าว เช่น

- การทำให้บาดเจ็บที่เกิดจากการทำให้เจ็บด้วยการตี ตบ ตะ แหยก ข่วน ดึงผม กระแทบ และ การใช้ของแข็ง หรือของมีคมทำร้าย
- การสอนและลงโทษด้วยความรุนแรงทุกประเภท
- การประทุพฤติใด ๆ ที่อาจทำให้เด็กเกิดแผล รอยไหม้ รอยต่าง ๆ ตามร่างกาย หรืออาจถึงแก่ชีวิต
- การก่อให้เกิดความเสี่ยงภัยทางด้านร่างกาย
- การบังคับใช้แรงงานหนักเกินกำลัง รวมทั้งการให้นักเรียนดื่มของมึนเมา สูบบุหรี่ หรือเสพสารเสพติด

ร่องรอยของการถูกล่วงละเมิดทางร่างกาย

- แผลฟกช้ำและรอยเนวาวบนส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่ไม่สามารถอธิบายได้
- สีของแผลฟกช้ำที่แตกต่างกัน (แผลเก่า แผลใหม่)
- การบาดเจ็บที่แสดงถึงรูปร่างของสิ่งที่ใช้ เช่น สายไฟ เข็มขัด หัวเข็มขัด ไม้ตีเทนนิส มือ
- การบาดเจ็บที่ปรากฏเป็นประจำ
- รอยไหม้ที่อธิบายไม่ได้ โดยเฉพาะที่ฝ่าเท้า ฝ่ามือ แผ่นหลังหรือบั้นท้าย
- รอยไหม้ที่มีรูปร่างจากการใช้ หัวเตาไฟฟ้า เตาไรต์หรือบุหรี่
- รอยเชือกตามแขน ขา คอหรือลำตัว
- การบาดเจ็บที่ขัดกับข้อมูลที่ได้จากบาดแผล
- ความร้อนจากการถูกจี้กดในน้ำร้อน
- เด็กไม่แสดงอารมณ์เมื่อเจ็บปวด

- เด็กหวาดระแวงเมื่ออยู่ใกล้กับใครบางคนมาก ๆ
- เด็กที่ใส่เสื้อผ้าที่ปกปิดร่างกายอย่างมิดชิดตลอดเวลา
- เด็กแสดงพฤติกรรมที่รุนแรงเกินกว่าสถานการณ์ อาจก้าวร้าว เชื่องซึม หรือเงินอาย

(2) การล่วงละเมิดทางจิตใจ หมายถึง การตอบสนองต่ออารมณ์ของเด็กอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผลทำให้เกิดผลเสียร้ายแรงและต่อเนื่องต่อการพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็ก นอกจากนี้ ยังมีการกระทำบางอย่างที่ก่อให้เกิดอันตราย หรือมีโอกาสร้ายแรงที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ หรือพัฒนาการของเด็กทางด้านร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ ศีลธรรม และสังคม เช่น

- การด่าว่าด้วยคำหยาบคาย การดูถูก ถากถาง เยาะเย้ยด้วยวาจา และสายตา
- การขู่ การทำให้กลัวหรือให้อาย การแสดงความรังเกียจ เหยียดหยาม และสร้างความโดดเดี่ยว ไม่ให้ผู้อื่นคบหรือยอมรับ ปล่อยให้ถูกรังเกียจ การกักขัง หน่วงเหนี่ยว
- การทำให้เด็กรู้สึกไร้ค่าหรือไม่มีใครรัก ไม่ดีพอ หรือจะมีค่าต่อเมื่อเด็กทำตามความต้องการของคนอื่น
- การสั่งให้เด็กเงียบ หรือหัวเราะเยาะสิ่งที่เด็กพูดหรือลักษณะที่เด็กสื่อสาร โดยการไม่ให้เด็กมีโอกาสดูแลความเห็น
- การตั้งความคาดหวังที่ไม่สมกับวัยหรือพัฒนาการของเด็ก เช่น การปฏิบัติต่อกัน เกินความสามารถทางพัฒนาการของเด็ก ตลอดจนการปกป้องเด็กมากเกินไปและการจำกัดความอยากรู้อยากเห็น และการเรียนรู้หรือขีดขวางเด็กไม่ให้มีส่วนร่วมในการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมตามปกติ
- การทารุณจิตใจในบางระดับที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่โหดร้ายต่อเด็กในทุกประเภท แม้ว่าเกิดขึ้นเพียงเหตุการณ์เดียวก็ตาม

ร่องรอยของการถูกล่วงละเมิดทางจิตใจ

- การทารุณทางจิตใจจนเป็นเหตุให้เด็กมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป
- เด็กไม่ใส่ใจสิ่งที่ทำหรือสิ่งที่เกิดขึ้นต่อพวกเขา ที่เรียกว่าพฤติกรรมตามสิ่งเร้าในด้านลบ
- เด็กพยายามทำให้คนอื่นเกลียด ซึ่งเรียกว่าพฤติกรรมการแยกตัวโดดเดี่ยว
- เด็กที่จะถูกล่วงละเมิดทางจิตใจอาจสร้างพฤติกรรมในการรับความเสี่ยง เช่น การลักขโมย การกลั่นแกล้งและการหนีออกจากบ้าน
- การทำร้ายตัวเองหรือความผิดปกติด้านการกิน
- การขาดทักษะทางการเข้าสังคม
- การตีตัวออกห่างจากพ่อแม่หรือเพื่อน

(3) การล่วงละเมิดทางเพศ หมายถึง การเข้าไปเกี่ยวข้องกับเด็กหรือปล่อยให้เด็กทำกิจกรรมทางเพศ ซึ่งเด็กไม่สามารถเข้าใจได้เต็มที่ หรือไม่สามารถให้ความยินยอม หรือเด็กอยู่ในฐานะที่ยังไม่พร้อมทางด้านพัฒนาการที่จะให้คำยินยอมได้ หรือเป็นกิจกรรมที่ขัดต่อกฎหมายหรือความเชื่อในสังคม การทารุณกรรมทางเพศ ซึ่งผู้กระทำมีอายุมากกว่าหรืออยู่ในสถานะมีความรับผิดชอบมีอำนาจเหนือเด็ก หรือได้รับความไว้วางใจจากเด็ก การล่วงละเมิดทางเพศไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะจากผู้ชายที่เป็นผู้ใหญ่เท่านั้น ผู้หญิงก็กระทำทารุณกรรมทางเพศได้ และเด็กก็สามารถกระทำต่อเด็กคนอื่นได้เช่นเดียวกัน การกระทำดังกล่าว เช่น

- การกระทำอนาจาร การใช้คำพูดแตะขโมย การใช้สายตา คำพูดและท่าทีสื่อเจตนาล่วงเกินทางเพศ การกอดจูบลูบคลำ การอวดอวัยวะเพศ การเผยแพร่สื่อลามก การแตะต้องเนื้อตัว เสียด สีร่างกาย ไปจนกระทั่งข่มขืน
- การสัมผัสร่างกาย รวมถึงการล่วงละเมิด เช่น การข่มขืนกระทำชำเราหรือการใช้ปากกับอวัยวะเพศ หรือ การกระทำโดยไม่สอดใส่อวัยวะเพศ เช่น การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง การจูบ การลูบและสัมผัสนอกเสื้อผ้า
- นอกจากนี้ยังอาจรวมถึงการทำโดยไม่มีการสัมผัส เช่น ให้เด็กดูหรือร่วมในการทำภาพเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ ดูกิจกรรมทางเพศ ส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมทางด้านเพศในลักษณะที่ไม่เหมาะสมหรือแต่งตัวให้เด็กเพื่อเตรียมกระทำทารุณ

ร่องรอยของการถูกละเมิดทางเพศ

- การรับรู้เรื่องเพศ พฤติกรรมหรือการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับช่วงวัย
- รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ผิดปกติ
- หลักฐานการบาดเจ็บทางร่างกายหรือการมีเลือดออกบริเวณปากอวัยวะเพศหรือทวารหนัก
- การเดินหรือนั่งลำบาก
- การไม่ยอมเปลี่ยนชุดพละ การหวาดกลัวห้องน้ำ
- เด็กหนีออกจากบ้านและไม่มีมูลเหตุที่เจาะจง
- การไม่ชอบอยู่กับคนอื่นตามลำพัง
- การตั้งครรภ์ โดยเฉพาะในช่วงอายุน้อย

(4) การปล่อยปละละเลย หมายถึง การบกพร่องในการจัดหาสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาของเด็กในทุก ๆ ด้านตั้งแต่สุขภาพ การศึกษา พัฒนาการทางอารมณ์ โภชนาการ ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ในบริบทที่ครอบครัว หรือผู้ดูแลมีความสามารถที่จะจัดหาได้ตามสมควร จนอาจทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของเด็กหรืออาจเกิดอันตรายต่อพัฒนาการทางร่างกาย หรือจิตใจ ศีลธรรมหรือทางสังคม รวมถึงความบกพร่องในการดูแลและปกป้องจากภัยอันตรายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม พฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงให้เห็นว่า เด็กถูกละเลย เช่น

- พ่อแม่หรือคนดูแลไม่จัดหาอาหาร เสื้อผ้าและที่พักที่เหมาะสมให้ รวมถึงการไล่ออกจากบ้าน ไม่ได้ปกป้องเด็กจากภัยหรืออันตรายทาง ร่างกายและจิตใจ ไม่ได้ให้การดูแลที่เหมาะสม รวมถึงการใช้คนดูแลที่ขาดคุณสมบัติหรือทักษะ หรือการไม่จัดให้มีการดูแลหรือรักษาทาง การแพทย์ที่เหมาะสม
- การไม่สนองตอบต่อความต้องการทางร่างกายหรือจิตใจขั้นพื้นฐานของเด็ก
- การขาดวุฒิภาวะในการเป็นผู้ปกครอง เช่น การทิ้งเด็กไว้ที่บ้านโดยไม่มีการดูแลเป็น ระยะเวลายาวนาน

ร่องรอยของการถูกปล่อยปละละเลย

- เด็กไม่ได้อาบน้ำ หรือหิว
- เด็กไม่ยอมกลับบ้าน
- พ่อแม่ไม่ใส่ใจผลการเรียนของเด็ก
- พ่อแม่ไม่ตอบรับการติดต่อจากโรงเรียนหลายครั้ง
- พ่อแม่หรือผู้ปกครองตามกฎหมายไม่อยู่เป็นประจำ
- ไม่สามารถติดต่อพ่อแม่หรือผู้ปกครองได้ เมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

4.2 การล่วงละเมิดระหว่างนักเรียนด้วยกัน

หากบุคลากรโรงเรียนพบเห็น หรือทราบถึงการล่วงละเมิดระหว่างนักเรียนด้วยกัน บุคลากรท่านนั้น มีหน้าที่แจ้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็นในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อไม่ให้กระทบต่อความเป็นส่วนตัวของนักเรียน และในกรณีที่บุคลากรเห็นว่า นักเรียนกำลังประพฤติผิดต่อนักเรียนอีกคน บุคลากรคนนั้นมีหน้าที่ยุติการกระทำดังกล่าวด้วยความระมัดระวัง ด้วยความเคารพ ทั้งสองฝ่าย ในกรณีที่นักเรียนได้รับบาดเจ็บ ให้พานักเรียนไปส่งโรงพยาบาล หรือหากไม่ควรเคลื่อนย้ายตัวนักเรียน ให้แจ้งโรงพยาบาลในทันที

4.3 หน้าที่ของบุคลากรโรงเรียน

บุคลากรโรงเรียนทุกคนมีหน้าที่สังเกต ฝ้าระวัง และป้องกันไม่ให้เกิดการล่วงละเมิดนักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน เมื่อพบเหตุสงสัยว่ามีการล่วงละเมิด หรือพบร่องรอยการถูกล่วงละเมิด ต้องดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีทั่วไปที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่นักเรียนในทันที

บุคลากรโรงเรียนผู้พบเห็นกรณีนี้ ควรสังเกตพฤติกรรมและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการล่วงละเมิดเด็ก หากแน่ใจว่ายังไม่มีเหตุให้เกิดอันตรายแก่เด็กนักเรียนในขณะนั้น บุคลากรโรงเรียนท่านนั้นต้องแจ้งเหตุการณ์นั้นพร้อมรายละเอียดต่อคณะทำงานในการปกป้องคุ้มครองนักเรียนหรือผู้อำนวยการในทันที

(2) กรณีร้ายแรงที่อาจเกิดอันตรายกับนักเรียน รวมถึงการทำร้ายตัวเอง

บุคลากรโรงเรียนผู้พบเห็นกรณีนี้ ควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. หาความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญที่อยู่ใกล้ที่สุดโดยเร็ว เพื่อป้องกันอันตรายเบื้องต้น
2. ถ้าจำเป็นต่อความปลอดภัยของนักเรียน ให้เข้าไปพูดคุยกับนักเรียนแสดงความเห็นอกเห็นใจ

รับฟังอย่างตั้งใจ และไม่ตัดสิน

3. ชักชวนและนำนักเรียนไปส่งต่อให้แก่ครูพยาบาล หรือผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาของโรงเรียน
4. รายงานเหตุการณ์ต่อคณะทำงานในการปกป้องคุ้มครองนักเรียนในทันที

บุคลากรโรงเรียนต้องเก็บรักษาไว้เป็นความลับซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ต้องสงสัยเกี่ยวกับการล่วงละเมิดเด็ก และต้องไม่เปิดเผยข้อมูลนั้นแก่สาธารณะผ่านสื่อใด ๆ หรือผ่านทางสื่อเทคโนโลยีทุกประเภท การฝ่าฝืนอาจถูกดำเนินการตามกฎหมาย

5. ขั้นตอนในการแจ้งเหตุสงสัยและดำเนินการเมื่อมีการล่วงละเมิดต่อนักเรียน

ขั้นตอนการแจ้งเหตุ กระบวนการพิจารณาการตัดสินใจและการดำเนินการ เมื่อเกิดเหตุการณ์อันเกี่ยวกับการล่วงละเมิดต่อนักเรียน หรือในกรณีที่มีเหตุสงสัยเรื่องการประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับนักเรียนของโรงเรียน มีดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เมื่อพบเห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับการล่วงละเมิด หรือเมื่อมีพฤติการณ์น่าสงสัยอันมีเหตุอันควรเชื่อว่า มีการล่วงละเมิดต่อนักเรียนเกิดขึ้น บุคลากรโรงเรียนคนที่พบเห็นจะต้องแจ้งและขอคำปรึกษาจากครูแนะแนวอย่างรวดเร็วที่สุด หากครูแนะแนวไม่อยู่ ให้แจ้งต่อครูหัวหน้าช่วงชั้น หรือหากผู้สงสัยว่าเป็นผู้ล่วงละเมิดเป็นบุคลากรโรงเรียน ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาที่มีระดับสูงขึ้นอย่างน้อย 1 ชั้น หากเป็นผู้อำนวยการให้รายงานต่อผู้รับใบอนุญาต หรือหากเป็นผู้รับใบอนุญาตให้รายงานต่อฝ่ายการศึกษาของสังฆมณฑลหรือคณะนักบวช แล้วแต่กรณี

2. ครูแนะแนวหรือครูที่ได้รับมอบหมายจะต้องรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องรายงาน และในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม จะต้องแจ้งเรื่องที่เกิดขึ้นให้แก่ครูหัวหน้าระดับชั้นพร้อมกันด้วย ในกรณีที่นักเรียนกำลังตกอยู่ในอันตราย ครูแนะแนวพิจารณาว่า นักเรียนจะควรอยู่ในการดูแลของโรงเรียนหรือไม่ หรือจำเป็นต้องได้รับการดูแลจากภายนอก เช่น โรงพยาบาล แพทย์หรือจิตแพทย์ ดำรวจ

3. ครูแนะแนวจะต้องดำเนินการแจ้งเรื่องดังกล่าวถึงคณะทำงานในการปกป้องคุ้มครองนักเรียนทราบ เพื่อดำเนินการ และรายงานต่อผู้อำนวยการโรงเรียนต่อไป

4. ในการรวบรวมพยานหลักฐาน ข้อเท็จจริง และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- (1) สัมภาษณ์บุคลากรโรงเรียนตามที่เห็นสมควร รวบรวมและบันทึกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง
- (2) ปรึกษากับบุคลากรโรงเรียน เพื่อสืบสวนถึงเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียนที่เคยมีในโรงเรียน
- (3) พุดคุยกันระหว่างครูประจำชั้นและนักเรียน เพื่อสืบหาข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของนักเรียนและเหตุการณ์ การพุดคุ้ยนี้อาจรวมถึงการวาดแผนภาพและมีการสร้างเรื่องสมมุติเข้ามาประกอบเพื่อแสดงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
- (4) สังเกตพฤติกรรมเมื่อนักเรียนอยู่ในห้องเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การพิจารณาและตัดสินใจในการดำเนินการ

หลังจากการรวบรวมและบันทึกข้อมูลต่าง ๆ แล้ว คณะทำงานต้องพิจารณาวางแผนการดำเนินการขั้นตอนต่อไป เพื่อเข้าไปให้ความช่วยเหลือสนับสนุนนักเรียนและครอบครัว การดำเนินการในขั้นตอนนี้มีดังต่อไปนี้

1. แจ้งเหตุการณ์ที่โรงเรียนเป็นห่วงกังวล หรือกับผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา ร่วมกัน
2. ประเมินความสามารถภายในของบุคลากรโรงเรียนในการจัดการกับสถานการณ์นั้น ในกรณีร้ายแรงหรือเกินกว่าความสามารถของบุคลากรโรงเรียนในการดูแลช่วยเหลือ ให้เสนอต่อผู้ปกครองเพื่อเข้ารับการปรึกษากับที่ปรึกษามืออาชีพ หรือจิตแพทย์
3. ปรึกษากับที่ปรึกษาของโรงเรียน หรือทนายความ ในกรณีที่อาจเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

4. ทำรายงานแจ้งกับหน่วยงานภายนอกที่รับผิดชอบ เช่น ตำรวจ สถานสงเคราะห์ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กในกรณีที่จำเป็นตามกฎหมาย

ระดับความรุนแรงของเหตุการณ์และแนวทางในการดำเนินการ มีดังต่อไปนี้

1. กรณีเหตุการณ์น่าสงสัยเรื่องการประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับนักเรียน ซึ่งอาจอยู่ภายในความรับผิดชอบของโรงเรียนได้ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง การอบรมดูแลของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียน และสภาพจิตใจ อาทิ ความเครียด อาการซึมเศร้า การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

2. กรณีเหตุการณ์ซึ่งควรอยู่ภายในความรับผิดชอบและการสอบสวนของหน่วยงานภายนอก เช่น การพยายามทำร้ายตัวเอง ความคิดที่จะฆ่าตัวตาย การประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับนักเรียนที่รุนแรงต่อเนื่อง การประพฤติที่ไม่เหมาะสมทางเพศอย่างร้ายแรง

3. ในกรณีที่มีเหตุการณ์รุนแรงอย่างมาก เช่น เมื่อครอบครัวไม่หยุดการกระทำที่ไม่เหมาะสม และคณะทำงานยังคงมีความกังวลต่อความปลอดภัยของนักเรียนอยู่ จะต้องมีการรายงานเรื่องดังกล่าวไปยังหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและมีอำนาจในการจัดการดูแล โดยได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการโรงเรียนโดยด่วน

ทั้งนี้ คณะทำงานสามารถพิจารณาเปลี่ยนแปลงการดำเนินการให้เหมาะสมในแต่ละกรณีได้ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพของนักเรียนเป็นลำดับแรก

ขั้นตอนที่ 3 การสนับสนุนและช่วยเหลือต่อเนื่อง

เมื่อคณะทำงานเห็นว่า โรงเรียนมีความสามารถในการจัดการกับเหตุการณ์ที่รุนแรง อันเกี่ยวกับการล่วงละเมิดนักเรียนนั้นได้ คณะทำงานต้องจัดตั้งทีมสนับสนุนเฉพาะกรณี ซึ่งอาจประกอบด้วย ครูประจำชั้น ครูแนะแนว ครูพยาบาล และครูจิตตาสถาบาล ให้มีหน้าที่ในการดำเนินการเฉพาะกรณี ภายใต้การกำกับและติดตามอย่างใกล้ชิดของคณะทำงาน ดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีแผนการและความช่วยเหลือแก่ครูประจำชั้น กำหนดบทบาทหน้าที่และเวลาร่วมกับผู้ปกครอง
2. ติดต่อกับนักเรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเสนอแนะอย่างเหมาะสม
3. ให้ครูในชั้นของนักเรียนทั้งหมดร่วมกับหัวหน้าระดับชั้นและครูประจำชั้นช่วยเหลือนักเรียนตามแผนภายในกำหนดเวลา
4. ติดต่อกับนักบำบัดหรือจิตแพทย์ และขอคำปรึกษาในการช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการและขั้นตอนจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนกว่านักเรียนจะได้รับการเยียวยาและปรับพฤติกรรมจนเข้าสู่สภาวะปกติ

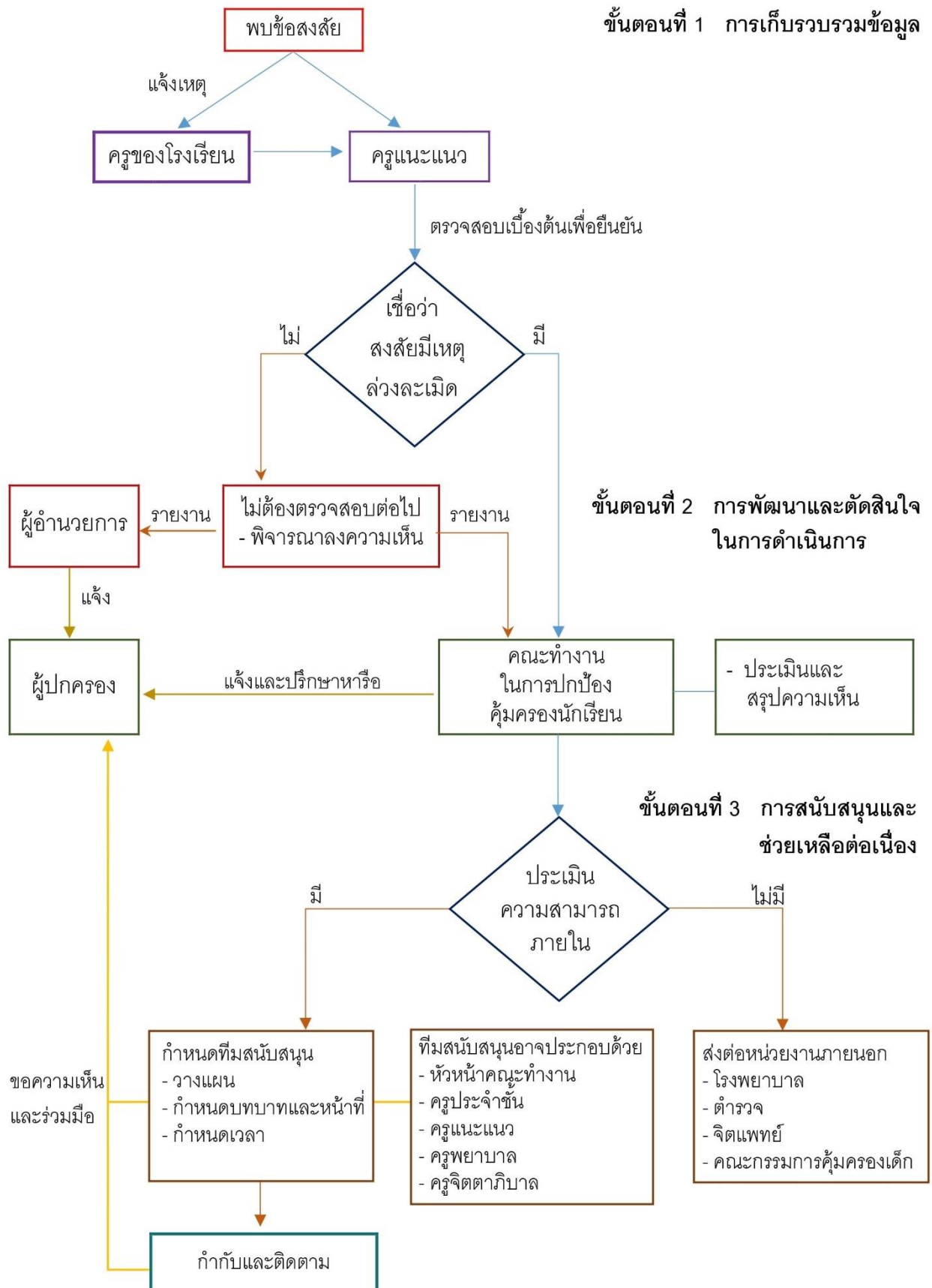
ข้อห้าม

ห้ามมิให้บุคลากรโรงเรียนโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อสารมวลชน หรือสื่อสารสนเทศใดซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่นักเรียนและผู้ปกครอง หรือเพื่อแสวงประโยชน์ การฝ่าฝืนอาจถูกดำเนินการตามกฎหมาย

ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการแจ้งตรวจสอบ สืบสวน สอบสวน และดำเนินการนั้นจะต้องเก็บไว้ที่คลังเอกสารและสารบบข้อมูลของโรงเรียน และจะต้องเก็บรักษาไว้เป็นความลับ รายงานต่าง ๆ จะต้องมีการแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นข้อมูลความลับของนักเรียน โรงเรียนจะต้องเปิดเผยหรือนำเสนอข้อมูลโดยมีวัตถุประสงค์เท่าที่กระทำไปเพื่อการปกป้องดูแลความปลอดภัยของนักเรียนเท่านั้น หรือจำเป็นต้องเปิดเผยต่อหน่วยงานของรัฐตามกฎหมาย

ในกรณีที่มีรายงานเรื่องการล่วงละเมิด หรือเมื่อมีเหตุสงสัยอันควรเชื่อว่าจะมีการล่วงละเมิดนักเรียนนั้นเกี่ยวข้องกับบุคลากรโรงเรียน โรงเรียนจะต้องดำเนินการตามกระบวนการขั้นตอนตามนโยบายหลักจริยธรรมและข้อบังคับทางวินัยของโรงเรียนโดยเคร่งครัด

แผนผังการแจ้งเหตุสงสัยถึงการล่วงละเมิดต่อนักเรียนและการดำเนินการ

ภาคผนวก ก.

สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

แถลงการณ์นโยบายมาตรฐานในการปกป้องคุ้มครองเด็ก/ผู้เยาว์

สมาชิกทุกท่านของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทยตระหนักและเคารพในศักดิ์ศรีและสิทธิของเด็ก/ผู้เยาว์ กล่าวคือผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และพร้อมที่จะสร้างหลักประกันให้พวกเขามีความปลอดภัยและชีวิตที่ดี สมาชิกทุกท่านของสภาพระสังฆราชฯ และผู้ร่วมงานในแต่ละสังฆมณฑลรวมทั้งคณะนักบวชชายหญิงแต่ละคณะในประเทศไทยมีหน้าที่ต้องสร้างหลักประกันว่าสิทธิขั้นพื้นฐานของเด็ก/ผู้เยาว์ และคนผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ (VULNERABLE PERSON) เช่น คนพิการทุกประเภท จะต้องได้รับความเคารพ

(_ _ _)

7. สภาพระสังฆราชคาทอลิกและพระศาสนจักรท้องถิ่นในประเทศไทยตั้งใจที่จะปฏิบัติในเชิงรูปธรรม ดังนี้

7.1 ต้องพยายามอย่างที่สุดที่จะสร้างหลักประกันว่าเด็ก/ผู้เยาว์ และตลอดจนคนผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งอยู่ในสถานะเสี่ยงอันตรายจะได้รับอันตรายต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นอันดับแรก และได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพโดยให้สิทธิของพวกเขาได้รับการปกป้องคุ้มครองและสวัสดิการของพวกเขาได้รับการส่งเสริม

7.2 ต้องลดความเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุดเพื่อปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของเด็ก/ผู้เยาว์และตลอดจนคนผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ซึ่งอยู่ในสถานะล่อแหลมอันอาจจะได้รับอันตราย

7.3 ต้องสร้างหลักประกันว่าสมาชิกทุกคนของสภาพระสังฆราชคาทอลิกฯ และผู้ร่วมงานในสังฆมณฑลต่าง ๆ รวมทั้งนักบวชชาย-หญิงทุกคน จะได้รับการตรวจสอบ การรับสมัครเข้าทำงาน คัดเลือก อบรม สัมภาษณ์ และมีการควบคุมดูแลด้วยความเอาใจใส่

7.4 ต้องให้การเอาใจใส่ดูแลอย่างเหมาะสมต่อเหยื่อที่ถูกล่วงละเมิดทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางเพศ ทางร่างกาย ทางอารมณ์ หรือจากการถูกปล่อยปละละเลย

7.5 ต้องให้การอบรมที่เหมาะสมสำหรับสมาชิกและเพื่อนร่วมงานทุกคนในองค์กร

7.6 ต้องทำงานแบบมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเกี่ยวข้องเพื่อจัดการกับข้อกล่าวหาต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ชอบธรรม และอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะปฏิบัติตามกระบวนการสอบสวนซึ่งสอดคล้องกับประมวลกฎหมายพระศาสนจักร ในมาตรา 1717-1719 และ มาตรา 695 รวมทั้งข้อปฏิบัติที่ออกโดยสันตะสำนัก

7.7 ต้องทำให้นโยบายมาตรฐานนี้เป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวาง เข้าถึงภาคปฏิบัติได้ เข้าใจกันดีในสาระและนำไปใช้ในกระบวนการและการดำเนินคดีซึ่งจะช่วยให้เด็ก/ผู้เยาว์ และตลอดจนคนผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถซึ่งอยู่ในสถานะเสี่ยงอันตราย มีความปลอดภัยซึ่งเรามีความเกี่ยวข้องในพันธกิจในพระศาสนจักรของพวกเขา

7.8 ต้องทำงานร่วมกันกับคณะกรรมการการปกป้องคุ้มครองเด็ก/ผู้เยาว์ ระดับชาติที่ได้จัดตั้งขึ้น และปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางที่สภาพระสังฆราชฯ ให้การรับรองตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2012 และประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เมื่อเดือน กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2016

7.9 ต้องจัดวันอธิษฐานภาวนาและจัดกิจกรรมอันเหมาะสมเพื่อการเยียวยารักษาผู้ที่เป็นเหยื่อของการถูกล่วงละเมิดประเภทต่าง ๆ ซึ่งสภาพระสังฆราชฯ ได้กำหนดให้เป็นวันที่ 6 กรกฎาคมของทุกปี โอกาสระลึกถึงนักบุญมารีอา กอเร็ตตี (Saint Maria Goretti)

ประกาศ วันที่ 2 ตุลาคม ค.ศ. 2016

(ลายมือชื่อ)

(พระคาร์ดินัล ฟรังซิส เซเวียร์ เกรียงศักดิ์ โกวิทวาณิช)

ประมุขแห่งอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ และประธานสภาพระสังฆราชฯ

ภาคผนวก ข. กฎหมายคุ้มครองเด็ก

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดถึงการคุ้มครองเด็กที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกับโรงเรียน มี 2 เครื่องมือ ประกอบด้วย 1. การปฏิบัติต่อเด็ก และ 2. การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา

1. การปฏิบัติต่อเด็ก มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

มาตรา ๒๒ การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

การกระทำใดเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก หรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็กหรือไม่ ให้พิจารณาตามแนวทางที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามสมควรแก่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ในภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ

มาตรา ๒๖ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

- (๑) กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (๒) จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของตน จนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก
- (๓) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กประพฤตินไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤติเสี่ยงต่อการกระทำผิด
- (๔) โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่มีอายุของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว
- (๕) บังคับ ชูเชื้อ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำผิด หรือกระทำด้วยประการใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก
- (๖) ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือกระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต หรือขัดขวางต่อการพัฒนาการของเด็ก
- (๗) บังคับ ชูเชื้อ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็นการขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อเด็ก
- (๘) ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า

(๙) บังคับ ชูเชิญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะไปเพื่อให้ได้มาซึ่งค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด

(๑๐) จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่การปฏิบัติทางการแพทย์ ถ้าการกระทำ ความผิดตามวรรคหนึ่งมีโทษตามกฎหมายอื่นที่หนักกว่าก็ให้ลงโทษตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๒๗ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาหรือเผยแพร่ทางสื่อมวลชนหรือสื่อสารสนเทศประเภทใด ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กหรือผู้ปกครอง โดยเจตนาที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของเด็กหรือเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

กฎกระทรวงกำหนดแนวทางการพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กหรือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดแนวทางไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ การกระทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก ให้พิจารณาตามแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะเฉพาะตัวของเด็กแต่ละคน

(๒) ความเหมาะสม ความต้องการ และความจำเป็นของเด็ก

(๓) ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับในด้านร่างกาย สุขภาพอนามัย การเจริญเติบโต การออกกำลังกาย การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสภาพอย่างเหมาะสม การพักผ่อนและนันทนาการ

(๔) ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับในด้านการพัฒนาทางสติปัญญา โดยให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การทดลองปฏิบัติตามความเหมาะสม และการได้รับข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมจากแหล่งต่าง ๆ

(๕) ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับในด้านการพัฒนาทางจิตใจและอารมณ์ โดยได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเข้าใจ ความเอาใจใส่ ให้มีความรู้และทักษะในการดำรงชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อครอบครัว สังคม และการดำเนินชีวิต มีความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองอย่างถูกต้อง

(๖) ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับในด้านสังคม สภาพแวดล้อมที่ไม่เป็นพิษภัยต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต ทั้งนี้ให้เหมาะสมตามวัยและเอื้อต่อการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็ก

(๗) ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับในด้านการศึกษา โดยได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก และเป็นการศึกษาตามความสามารถของเด็ก

(๘) ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับในด้านวัฒนธรรม ศีลธรรม และศาสนา

(๙) ประโยชน์ที่เด็กจะได้รับในด้านการเตรียมความพร้อม เพื่อการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความสามารถ เพศ และวัย

(๑๐) การประสานงานกันระหว่างผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เด็กได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว

(๑๑) การคุ้มครองเด็กให้พ้นจากการใช้ความรุนแรง การถูกทำร้าย การล่วงเกินทางเพศการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ และการถูกทอดทิ้ง

(๑๒) การสงเคราะห์ช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นเด็กผู้ด้อยโอกาส เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กพิการหรือเด็กที่อยู่ในสถานะที่จะต้องได้รับการสงเคราะห์

(๑๓) การคุ้มครองเด็กให้พ้นจากการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในทางเศรษฐกิจ และการทำงานหรือกิจการใดที่น่าจะเป็นการเสี่ยงอันตราย เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือเป็นการขัดขวางการศึกษาของเด็ก หรือขัดขวางการพัฒนาทางร่างกาย สมอง จิตใจ ศีลธรรม และสังคมของเด็ก

(๑๔) การคุ้มครองเด็กจากการโฆษณา เผยแพร่ทางสื่อมวลชน หรือสื่อสารสนเทศ ในลักษณะที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดของเด็ก

(๑๕) การให้เด็กได้รับโอกาสเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในสังคม ทั้งภาครัฐและเอกชน

(๑๖) การให้เด็กได้รับความคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์พื้นฐาน รวมทั้งได้รับความช่วยเหลือในเวลาที่ประสบปัญหาทางด้านต่าง ๆ ให้สามารถแก้ปัญหาและอยู่ในสังคมได้โดยปกติสุข

(๑๗) การเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการใช้อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติที่มีผลกระทบต่อเด็ก

ข้อ ๒ การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดโดยไม่เท่าเทียมกัน เพราะเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็ก

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อเด็ก หมายความว่ารวมถึง การปฏิบัติใด ๆ ต่อเด็กที่แม้จะใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับบุคคลอื่นและผู้ปฏิบัติไม่ได้มีเจตนาเลือกปฏิบัติหรือเจตนาถั่นแกล้งผู้ได้รับผลร้ายหรือผลกระทบก็ตาม แต่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างกันต่อเด็กบางคนหรือบางกลุ่มอย่างชัดเจนเพราะเหตุตามวรรคหนึ่ง

การเลือกปฏิบัติต่อเด็กเพราะเหตุตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองอาจกระทำได้หากเป็นไปได้โดยมีเหตุผลทางหลักวิชาการ วิทยาศาสตร์ ความเชื่อทางศาสนา จารีตประเพณีและวัฒนธรรม ลักษณะเฉพาะตัวของเด็กหรือเหตุผลอันสมควรประการอื่น

2. การส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา มีบทบัญญัติที่ควรพิจารณาดังนี้

มาตรา ๖๓ โรงเรียนและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษา และฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสมความรับผิดชอบต่อสังคม และความปลอดภัยแก่นักเรียนและนักศึกษา ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนวให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดหน้าที่ของโรงเรียน ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ให้โรงเรียนและสถานศึกษาจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว ให้คำปรึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ทั้งนี้ ตามระดับของโรงเรียนหรือสถานศึกษา

ข้อ ๒ ให้โรงเรียนและสถานศึกษามีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พัฒนาระบบงานแนะแนวที่จะช่วยเหลือดูแลนักเรียนและนักศึกษาเป็นรายบุคคล พร้อมทั้งส่งเสริมให้ ครูทุกคนมีบทบาทในการแนะแนว รู้จักและเข้าใจผู้เรียน สามารถค้นพบและจัดการเรียนรู้ที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และให้คำปรึกษาด้านการดำรงชีวิต การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การศึกษาต่อและการมีงานทำ ทั้งนี้ ให้มีระบบข้อมูลตั้งแต่แรกเข้าเพื่อติดตามดูแลอย่างต่อเนื่องจนจบการศึกษา

(๒) สำรวจ เฝ้าระวัง และติดตามนักเรียนและนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดเพื่อจัดกิจกรรมในการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

(๓) แจ้งให้ผู้ปกครองของนักเรียนและนักศึกษาที่เสี่ยงต่อการกระทำผิดใด ๆ ทราบถึงพฤติกรรม และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน ทั้งนี้ อาจกำหนดให้นักเรียนหรือนักศึกษาดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรม ตามที่เห็นสมควร

(๔) จัดให้มีมาตรการส่งเสริมความปลอดภัย ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความรุนแรง โดยมีแผนงาน ผู้รับผิดชอบ และการติดตามตรวจสอบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

(๕) สนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการส่งเสริมความปลอดภัย และความปลอดภัยของนักเรียนและนักศึกษา

(๖) จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานต่อส่วนราชการต้นสังกัดอย่างน้อยปีการศึกษาละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๖๔ นักเรียนและนักศึกษาต้องแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษาและต้องประพฤติตนตามระเบียบของโรงเรียนหรือสถานศึกษาและตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงกำหนดความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ มีข้อกำหนด ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ นักเรียนและนักศึกษาต้องไม่ประพฤติตน ดังต่อไปนี้

(๑) หนีเรียนหรือออกนอกสถานศึกษาโดยไม่ได้รับอนุญาตในช่วงเวลาเรียน

(๒) เล่นการพนัน จัดให้มีการเล่นการพนัน หรือมั่วสุมในวงการเล่น

(๓) พกพาอาวุธหรือวัตถุระเบิด

(๔) ชื้อ จำหน่าย แลกเปลี่ยน เสพสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ สิ่งมีนเมา บุหรี่ หรือยาเสพติด

(๕) ลักทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ข่มขู่ หรือบังคับขืนใจเพื่อเอาทรัพย์สินบุคคลอื่น

(๖) ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น เตรียมการหรือกระทำการใด ๆ อันน่าจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๗) แสดงพฤติกรรมทางชู้สาวซึ่งไม่เหมาะสมในที่สาธารณะ

(๘) เกี่ยวข้องกับการค้าประเวณี

(๙) ออกนอกสถานที่พักเวลากลางคืน เพื่อเที่ยวเตร่หรือรวมกลุ่ม อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ ๒ ให้โรงเรียนหรือสถานศึกษากำหนดระเบียบว่าด้วยความประพฤติของนักเรียนและนักศึกษาได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงนี้

ภาคผนวก ค.

คำประกาศรับรองสิทธิและการคุ้มครองนักเรียน

คำประกาศรับรองสิทธิและการคุ้มครองนักเรียน

โรงเรียนให้ความสำคัญกับการปกป้องคุ้มครองเด็กเป็นอย่างจริงจัง และจัดให้มีบุคลากรที่ดูแลสวัสดิภาพของนักเรียนเพื่อรับประกันและรักษามาตรฐานการดูแลสูงสุดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นประกันและรักษามาตรฐานการดูแลสูงสุดอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจึงใคร่ขอความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย รวมถึงผู้ปกครองและผู้มาติดต่อให้ปฏิบัติดังนี้

1. ไม่ถ่ายรูปหรือบันทึกวีดิทัศน์นักเรียน หากไม่ได้รับอนุญาต
2. ไม่ขอข้อมูลการติดต่อจากนักเรียน
3. หลีกเลี่ยงการอยู่กับนักเรียนตามลำพัง
4. หลีกเลี่ยงการถูกเนื้อต้องตัวนักเรียน และเว้นระยะห่างที่เหมาะสม
5. อยู่ภายในบริเวณที่จัดให้และใช้ห้องน้ำสำหรับผู้ใหญ่เท่านั้น ไม่เข้าห้องน้ำนักเรียนหรือห้องเปลี่ยนเสื้อนักเรียนไม่ว่ากรณีใด ๆ
6. หากพบเห็นการปฏิบัติต่อนักเรียนที่ไม่เหมาะสม ให้แจ้งคณะทำงานในการปกป้องและคุ้มครองนักเรียนตามรายชื่อดังต่อไปนี้

[ชื่อ]

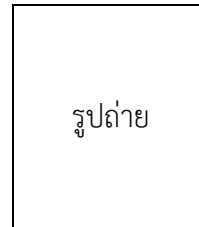
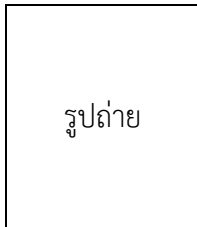
[ชื่อ]

[ชื่อ]

[ตำแหน่ง]

[ตำแหน่ง]

[ตำแหน่ง]

หากท่านมีข้อสงสัยหรือมีข้อเสนอแนะในการปกป้องและคุ้มครองนักเรียนประการใด โปรดติดต่อบุคคลข้างต้นไว้ตลอดเวลา

[ชื่อโรงเรียน]

ประกาศเมื่อ

[วันที่]

ภาคผนวก ง.

คำสัญญาของบุคลากรโรงเรียนในการปฏิบัติต่อนักเรียน

ก่อนที่ข้าพเจ้าจะเข้าทำหน้าที่ให้แก่โรงเรียน ข้าพเจ้าขอให้คำสัญญาว่า ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงานที่โรงเรียน ข้าพเจ้าจะประพฤติปฏิบัติตนเพื่อการปกป้องและคุ้มครองนักเรียน ดังต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้าได้อ่านและตกลงที่จะปฏิบัติตามนโยบายในการปกป้องคุ้มครองนักเรียนของโรงเรียน และจะให้ความร่วมมือในทุกกระบวนการและขั้นตอนของนโยบายการปกป้องคุ้มครองเด็กของโรงเรียน
2. ข้าพเจ้ารับรองว่า ข้าพเจ้าไม่เคยถูกไล่ออก และไม่เคยกระทำหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำการล่วงละเมิด โดยเฉพาะการล่วงละเมิดทางเพศกับเด็ก
3. ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่า การเคารพในเกียรติของเด็กและสิทธิในการได้รับการปกป้องคุ้มครอง เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าพเจ้าในฐานะผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในฐานะครู ลูกจ้าง ผู้รับจ้าง อาสาสมัคร ครูผู้ฝึกสอน ผู้บรรยายพิเศษ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจการของโรงเรียน
4. ข้าพเจ้าตกลงที่จะรับผิดชอบต่อในการให้การสนับสนุนด้านสุขภาพ สวัสดิภาพและให้เกียรตินักเรียนทุกคน เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนได้รับการปกป้องและคุ้มครองที่เหมาะสมตามช่วงวัยของนักเรียน รวมทั้งจะเป็นแบบอย่างในความประพฤติที่ดี
5. ข้าพเจ้าจะสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนบนพื้นฐานของการเคารพและให้เกียรติอย่างถูกต้องและเหมาะสม และจะไม่ยินยอมให้มีการเกิดความเสี่ยงหรือมีอันตรายอันจะทำลายความมั่นใจของนักเรียนหรือทำให้นักเรียนได้รับความกดดันอันนำไปสู่การล่วงละเมิดนักเรียน
6. ข้าพเจ้าจะรับผิดชอบต่อการกระทำผิด หรือความผิดพลาดใดของข้าพเจ้า หากมีหลักฐานพิสูจน์ได้ว่าการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องต่อนักเรียนของข้าพเจ้านั้นกระทบถึงสิทธิหรือก่อให้เกิดการล่วงละเมิดใด ๆ ต่อนักเรียน

ข้าพเจ้าจึงได้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน

ชื่อของบุคลากรโรงเรียน

ลายมือชื่อ

ตำแหน่ง

วันที่

บรรณานุกรม

1. แนวทางการอภิบาล กรณีการล่วงละเมิดทางเพศ, กุมภาพันธ์ 2016, สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
2. แลงการณ์นโยบายมาตรฐานในการปกป้องคุ้มครองเด็ก/ผู้เยาว์, ตุลาคม 2016, สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
3. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546.
4. Student Safeguard Policy, 2015, ISB International School Bangkok.
5. Child Protection and Safeguarding Policy, 2017, Harrow International School Bangkok.
6. Guidelines for Appropriate Behavior with Minors (Revised), 2017, Lasallian East Asia District.
7. Child Safeguarding Policies Handbook, 2018, NIST International School.
8. Child Protection Policy, Xavier Jesuit School

สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย
CATHOLIC EDUCATION COUNCIL OF THAILAND
www.catholic-education.or.th

การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

การกำกับ ติดตามและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญที่จะต้องดำเนินการ เพื่อติดตามดูแลช่วยเหลือหรือแก้ไขปัญหาความเสี่ยงที่เกิดขึ้น รับทราบความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคของการดำเนินงาน การติดตามและประเมินผลสถานศึกษา สถานศึกษากำหนดหรือแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา โดยให้มีการติดตามและประเมินผล ดังนี้

1. การปฏิบัติตามแผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา
2. การรายงานข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน. (2556). กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการและดำเนินการ ด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกัน และระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555. (9 มกราคม 2556) ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 130 ตอนที่ 2 ก.
- _____. (2556) กฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการและดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมี อันตราย พ.ศ. 2546. (29พฤศจิกายน 2556) ราชกิจจานุเบกษา, 130 (113 ก), 9-19.
- _____. (2556). คู่มือโครงการเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อม ในการทำงานในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานกิจการโรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด.
- _____. (2556). พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554. (17 มกราคม 2554) ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 128 ตอนที่ 4 ก.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2563). การปฏิบัติสำหรับสถานศึกษาในการป้องกันการแพร่ระบาดของ **ของโรคโควิด 19**. นนทบุรี: โรงพิมพ์ บริษัท คิว แอคเวอร์ไทซิง จำกัด.
- มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก. แบบประเมินตนเองตามมาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็ก. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2565 จาก <https://sites.google.com/site/songsermeducation2/prakas1/matrtanrongreynkhmkhrngdeklaeabaebprameintnxeng>
- _____. **มาตรฐานโรงเรียนคุ้มครองเด็ก**. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2565 จาก https://www.thaichildrights.org/wp-content/uploads/dlm_uploads/2018/03/Safe-School-standard.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **คู่มือการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนของสถานศึกษา** สังกัด **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับพัฒนา พ.ศ. 2563)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2564). **คู่มือการดำเนินงานความปลอดภัยสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2564**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2556). **คู่มือแนวทางปฏิบัติและมาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2556**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- _____. (2565). **แนวทางการเตรียมความพร้อมการเปิดภาคเรียนด้านความปลอดภัย ปีการศึกษา 2565 ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID19)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานควบคุมภัยอันตราย เขตเมกุโระ. (2550). **คู่มือการรับมือแผ่นดินไหว**. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2565 จาก <https://site.thaiembassy.jp/th/damrongdhama/announcement-for-thai/4360/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สำนักมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2562**. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2565 จาก <http://www.ssko.moph.go.th/news2/details.php?id=4079>

รายนามคณะกรรมการจัดทำแผนเสริมสร้างและแผนเผชิญเหตุเพื่อความปลอดภัยสถานศึกษา

โรงเรียนเซนต์ดอมินิก เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

1. บาทหลวงประเสริฐ	สมงาม	อธิการ	ประธาน
2. บาทหลวงศักดิ์ชัย	ตรีว่าอุดม	รองอธิการ/เหรัญญิก	ที่ปรึกษา
3. บาทหลวงภูวนัส	กิจสวัสดิ์	ผู้อำนวยการ	ที่ปรึกษา
4. นายปิยทัช	โกศินานนท์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายและแผน	กรรมการ
5. นายจิรวัฒน์	ยอดละเอียด	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการมัธยมศึกษา	กรรมการ
6. นายธีรวัฒน์	งามทรัพย์ทวีคุณ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการประถมศึกษา	กรรมการ
7. นายประเสริฐ	ลาภวุฒิพนธ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ	กรรมการ
8. นายขจรศักดิ์	จากกิ่งเรืองโรจน์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบุคลากร	กรรมการ
9. นายภวินท์	ธนากรยิ่งยงค์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง	กรรมการ
10. นายการุณย์	ท้วมขวัญยืน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน	กรรมการ
11. นายพรสิทธิ์	จาระนัย	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายอาคารสถานที่	กรรมการ
12. นายจักรพงศ์	กันกล้า	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการและสัมพันธ์ชุมชน	กรรมการ
13. นางสาวยุพาภรณ์	บุญพยุง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายสารสนเทศและประชาสัมพันธ์	กรรมการ
14. นางสาวนิตยา	สิงห์สา	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายอภิบาล	กรรมการ
15. นายวาทัญญู	ศรีทอง	รองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการมัธยมศึกษา	กรรมการ
16. นางศรดา	โล่เจริญรัตน์	รองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการประถมศึกษา	กรรมการ
17. นางสาวภัทรฤทัย	ชันธปรีชา	งานประกันคุณภาพภายใน	กรรมการ
18. นางพรทิพย์	เอี่ยมประเสริฐ	งานประกันคุณภาพภายใน	กรรมการ/เลขานุการ